

ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ЛАВОЗИМИГА КИРИШИШ ТАНТАНАЛИ МАРОСИМИГА БАҒИШЛАНГАН ОЛИЙ МАЖЛИС ПАЛАТАЛАРИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ

(Давоми.
Бошланғичи 1-бетда).

Бундай ютуқларнинг сабабларини биз аввало мард ва матонатли, кўпни кўрган халқимизнинг, одамларимизнинг дунёқараши, сиёсий онги ва савияси тобора юксалиб бораётганида кўра-миз. Ва энг муҳими, бунинг сабаби бугунги кунда ҳал қилувчи куч бўлиб майдонга чиқаётган, замонавий билим ва касб-хунарларни пухта эгаллаган, **мустақил ва янгича фикрлайдиган, Ватанимизнинг эртанги куни учун масъулиятни ўз зиммасига олишга қодир бўлган навқирон ёшларимизни биз ўзимизнинг ишончимиз, таянчимиз ва суянчимиз деб билганимиздадир.**

Аммо шулар ҳақида сўз юритар эканмиз, бир аччиқ ҳақиқатни эсимиздан чиқармаслигимизни истар эдим. Агарки биз эришган ютуқ ва марраларимиз билан чеғараланиб, хотиржамлик, ҳаволалиш ва бепарволик кайфиятларига берилиб кетсак, бундай ҳолат барчамиз йўл қўйган, кечириб бўлмайдиган катта хатога айланиб кетиши мумкин.

Биз XXI асрда – интеллектуал меҳнат ва интернет даврида, глобаллашув замонида яшаётганимизни, ҳаёт тараққиёти ҳеч қачон бир жойда тўхтаб турмаслигини унутмаслигимиз зарурлигини ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда.

Бунинг устига, жаҳон миқёсида иқтисодий-молиявий инқироз давом этаётгани, рақобат, карама-қаршилик тобора бешафқат тус олаётгани, радикализм, терроризм, экстремизм каби таҳдидлар кучайиб бораётгани **барчамиздан аввало бир ёқадан бош чиқариб, сафарбарлигимизни янада оширишни талаб қилади.**

Шу борада амалга ошираётган ишларимиз қаторида ҳаётимизни кескин ўзгартираётган демократик ислохот-

ларни тезлаштириш, уларнинг самарасини ошириш бугунги кунда, ҳеч шубҳасиз, энг долзарб вазифамизга айланмоқда, десам, янглишмаган бўламан.

Шулар ҳақида гапирар эканмиз, энг аввало, биз учун тўсиқ бўлиб турган, эски мустабид тузумдан қолган асоратларга барҳам бериш ва бугун ҳамон ўз ечимини кутаётган турли муаммоларни ҳал қилишимиз, қабул қилган қонунларимизни изчил амалга ошириш, олиб бораётган ислохотларимизни янада чуқурлаштириш алоҳида аҳамият касб этади. Шу жумладан, биринчи навбатда, ахборот ва сўз эркинлиги, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, суд-ҳуқуқ тизимини янада такомиллаштириш, фуқаролик жамияти институтларини ривожлантириш ва ҳимоялаш каби ислохотларни янги, юксак босқичга кўтариш – айтиш мумкинки, бу соҳаларда ҳали қиладиган ишларимиз кўп.

Ҳеч кимга сир эмас, иқтисодиётимизнинг рақобатдошлигини таъминламасдан туриб, яъни, ишлаб чиқариш соҳа ва тармоқларини модернизация ва диверсификация қилмасдан, технологик ва техник нуқтаи назардан янгиламасдан туриб, биз ишлаб чиқарадиган маҳсулотларни жаҳон бозори, эртага эса ички бозоримиз ҳам қабул қилмайди.

Бу ҳақиқат ҳаммамизга аён бўлиши керак.

Шунинг учун ҳам эртанги кунни, келажак истиқболимизни ўйлайдиган бўлсак, бугун иқтисодиётимизда амалга ошираётган кенг кўламли ислохотларни, **авваламбор, таркибий ўзгаришларни янада чуқурлаштириш, янги, замон талаб қиладиган даражага кўтариш масаласини ҳал қилмасдан туриб, очиқ айтишимиз керак, биз ўз мақсадларимизга – тараққий топган демократик давлатлар қаторига кўтарилишимиз ҳақида**

гапиришнинг ҳожати қолмайди.

Биринчи навбатда Конституциямизда муҳрлаб кўйилган кўп тармоқли иқтисодиётимизнинг устувор соҳаси бўлмиш хусусий мулк ва хусусий тадбиркорлик йўлидан барча гов ва тўсиқларни йўқ қилиш – биз учун ҳал қилувчи, устувор вазифага айланиши даркор.

Айтиш керак – ўтган йиллар давомида мамлакатимизда хусусий мулк ва мулкдорларни ҳимоялашга қаратилган ишончли меъёрий-ҳуқуқий асос ва қафолатларни, жумладан, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка зарур шароит ва имтиёزلарни яратиш бериш бўйича кўпгина ишлар бажарилди ва бажарилмоқда. Лекин, минг афсуски, хусусий мулкнинг давлат мулкига нисбатан устуворлиги барчамиз учун аён бўлишига қарамасдан, бу йўналишда амалга ошираётган ишларимиз, **аввало, мулкдорларга эркинлик бериш масалалари тўла ечилмаяпти, ўзининг кутилган самарасини бермаяпти.**

Шунинг учун ҳам иқтисодиётимизда давлатнинг улуши ва ўрнини стратегик ҳамда иқтисодий асосланган даражага қадар қисқартиришимиз даркор.

Олдимишда турган яна бир муҳим вазифа – маъмурий-буйруқбозлик тизимининг ҳамон сақланиб қолаётган ҳар қандай шаклларидадан воз кечиш, давлат органлари, бизнес ва хусусий сектор ўртасидаги вазифа ва ваколатларни аниқ белгилаб қўйишимиз, савдо операцияларини, чакана савдодан ташқари, асосан биржа орқали амалга ошириш тизимига ўтишимиз керак.

Шулар қаторида корпоратив ёки акциядорлик бирлашмалари фаолиятига ҳам кўпгина хорижий фирма ва компаниялар тажрибаси асосида тегишли ўзгартиришлар киритиш зарур.

Бу борадаги амалий тажрибамиз шуни кўрсатадики, **Ўзбекистонда маҳаллий акциядорлар билан бирга, чет эллик инвесторларнинг ҳам акцияларга эга бўлиши мулкчиликнинг энг маъқул, самарали, ўзини оқлаётган йўлидир.** Бунинг афзаллиги шундаки, хорижлик акциядорлар – муассислар қўшма корхоналарга аввало илғор, юқори технологияларни олиб келиш билан бирга, ишлаб чиқаришни замонавий асосда ташкил этиш ва бошқаришни жорий этади.

Шу аснода биз хорижий давлатлар ва компаниялар билан ҳамкорликни янада ривожлантириш учун очиклигимизни билдириб, бу борада янги йўл ва имкониятлар очиб беришга тайёرمиз, десам, ўйлайманки, барчангиз бу фикрга қўшилиасиз.

Бугунги кунда амалга ошираётган ва 2015 йил ҳамда келгуси йиллар учун белгилаб олган айни шундай ислохотларимизни янада чуқурлаштириш, иқтисодиётимизнинг барқарор ўсиш суръатларини давом эттиришимиз, ҳеч шубҳасиз, давлат бошқаруви таркибини ва иқтисодиётимизнинг рақобатдошлигини янги босқичга кўтаришга, жаҳон миқёсида Ўзбекистонимизнинг муносиб ўрин эгаллашига хизмат қилади.

Қадрли дўстларим, юртдошларим!

Рухсатингиз билан яна бир ўта муҳим ва барчамизни ўйлантирадиган масалага тўхталиб ўтишни зарур, деб биламан. Яъни, бугунги кунда барчамиз қандай ўта тахликали, тобора кескинлашиб бораётган, турли хавф-хатарларни олиб келиши мумкин бўлган замонда яшамокдамиз.

Айни шундай вазиятни ҳисобга олиб, бугун юртимизда ҳукм сураётган тинчлик-осойишталикни, халқимизнинг осуда ҳаётини, чеғараларимизнинг дахлсизлигини асраш мақсадида биз узоқ ва яқин атрофимизда-

ги барча давлатлар билан дўстона муносабатларни ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада мустаҳкамлашни ўзимизнинг энг устувор вазифамиз, деб билишимиз керак.

Яна ва яна бир бор айтишни ўзимнинг бурчим, деб биламан – **Ўзбекистон ҳеч қандай ҳарбий-сиёсий блокка қўшилмайди, ўз худудида чет эл ҳарбий базаларини жойлаштиришга, бизнинг ҳарбийларимизнинг мамлакатимиз ташқарисида бўлишига мутлақо йўл қўймайди.**

Бугун яқин атрофимизда вужудга келаятган ўта мураккаб вазиятда айни шундай йўлни, шундай сиёсатни биз учун энг тўғри, энг маъқул, деб биламиз. **Илгари ҳам айтганимдек, бизга, халқимизга тинчлик ва омонлик керак, бунинг учун курашимиз керак.**

Фурсатдан фойдаланиб, бизга яқиндан ёрдам ва кўмак бериб, ҳамкорлик қўлини узатиб, доимо хайрихоҳ бўлиб келаятган хорижий давлатлар ва халқаро ташкилотларга, уларнинг мана шу залда ўтирган вакилларига, барча чет эллик меҳмонларимизга ўз номидан, халқимиз номидан самимий ташаккур изҳор этишга рухсат бергайсиз.

Менинг Ўзбекистон Республикаси Президенти этиб сайланишим муносабати билан ўз табрик ва қутловларини йўлаган барча давлат раҳбарларига, сиёсат ва жамоат арбобларига чуқур миннатдорлик билдираман.

Менга юксак ишонч билдирган она халқимга бош эгиб, яна ва яна бир бор таъзим қиламан.

Мана шундай олижаноб, бағрикенг халқимизга фарзандлик меҳри ва садоқати билан хизмат қилиш – мен учун энг юксак шараф, олий саодатдир.

Доимо соғ-омон бўлинглар, қадрдонларим!

ШХТ МАТТ КЕНГАШИННИНГ XXVI МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси раислигида Шанхай ҳамкорлик ташкилоти Минтақавий аксилтеррор тузилмаси (ШХТ МАТТ) Кенгашининг навбатдаги XXVI мажлиси бўлиб ўтди.

Унда Қозоғистон, Хитой, Қирғизистон, Россия, Тожикистон, Ўзбекистон ва ШХТ МАТТ Ижроия кўмитаси вакиллари иштирок этди.

Мажлисида ШХТ Давлат раҳбарлари кенгашига кўриб чиқиш учун тақдим этиладиган ШХТ МАТТ Кенгашининг мазкур халқаро тузилманинг 2014 йилдаги фаолияти тўғрисидаги маърузаси ва ШХТга аъзо давлатларнинг терроризм, сепаратизм ва экстремизмга қарши курашиш бўйича 2016-2018 йилларга мўлжалланган ҳамкорлик дастури лойиҳалари маъқулланди.

Экстремизмга қарши курашиш бўйича ҳамкорликдаги фаолиятни тартибга соладиган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатни ишлаб чиқиш ҳақида келишувга эришилди.

ШХТга аъзо давлатлар ва ташкилот ҳузурида қузатувчи мамлакатлар ўртасида интернет тармоғидан террористик мақсадларда фойдаланишга қарши курашиш бўйича биргаликда ўқув машқлари, шунингдек, халқаро терроризм ва экстремизмга қарши курашиш соҳасида ҳам-

корлик масаласига бағишланган учинчи илмий-амалий конференцияни ўтказиш тўғрисида қарорлар қабул қилинди.

ШХТга аъзо давлатлар ваколатли органлари Экспертлар гуруҳининг ташкилотга аъзо давлатлар хавфсизлигига таҳдид соладиган террористик, сепаратистик, экстремистик ташкилотлар ва гуруҳларнинг ноқонуний фаолиятига қарши ҳамкорликда курашишни мувофиқлаштириш бўйича тадбирлар режаси тасдиқланди.

ШХТ МАТТ фаолиятининг асосий йўналишлари, шунингдек, Ижроия кўмитаси фаолиятини ташкилий, молиявий ва кадрлар билан таъминлашга доир масалалар юзасидан ҳам қарорлар қабул қилинди. Мажлисида ШХТ МАТТ Ижроия кўмитаси фаолияти ижобий баҳоланди.

ШХТ МАТТ Кенгашининг навбатдаги мажлиси 2015 йил сентябрь ойида ўтказилади.

Кенгаш мажлиси ишчанлик, амалий мулоқот ва дўстона руҳда ўтди.

ЎЗА.

▼ Репортаж

ТАШЛАБ ДАДИЛ, МАРДОНА ҚАДАМ

(Давоми.

Бошланғичи 1-бетда).

Ўзбекистон Республикаси ИИБ Академияси Сержантлар таркибини тайёрлаш бўйича олий курслари навбатдаги ўқув йиғинида таълим олган курсантларнинг битирув тантанаси ана шундай кўтаринки кайфиятда бошланди. Ички ишлар вазирлиги ҳамда Академия раҳбарияти минбарга кўтарилгач, барчанинг диққат-эътибори уларга қаратилди. Саф майдонида жанговар байроқ олиб чиқилар экан, хурлигимиз тимсоли алпқомат ўғлонлар кўлида гўё «Шон-шарафлар бўлсин, эй озов Ватан посбонлари!» деган каби ҳилпираб борарди.

Шундан сўнг курсантлар тантанали маросимга тайёр экани тўғрисида ахборот берилди. ИИБ Академияси бошлиғи, генерал-майор Ш. Икрамов тадбирни очиб, барчани ушбу унутилмас кун билан мураббад этди. Битирувчилар олган билимларидан унумли фойдаланиб, келажакда ўз касбининг устаси бўлишига ишонч билдирди. Кичик сержант унвонини олиб, эл-юрт осойишталигини сақлашга отланаётган ўғил-қизлар танлаган йўналишлари бўйича дипломларни қабул қилар экан, «Ўзбекистон Республикасида хизмат қиламан!» деган хитоблари Ватанга муҳаббат, садоқат, мардлик ва жасурлик қалбларининг туб-тубидан жой олганидан дарак берарди. Намунали интизоми, жамоат ишларида фаоллиги ва аъло баҳолари билан сафдошларига ўрнак бўлган битирувчилар Ички ишлар вазирининг кўлидан диплом олиш шарафига муяссар бўлишди.

Битирувчиларни Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири, генерал-лейтенант А. Ахмедбаев табриқлаб, уларга келгуси фаолиятларида улкан муваффақиятлар тилади. Шунингдек, элим, юртим деб яшайдиган фарзандларни тарбиялаб вояга етказган ота-

оналарга ҳам вазирлик номидан чуқур миннатдорлик билдирди. Битирувчиларга келгусида соҳанинг етук мутахассислари бўлишига умид билдириб, куйидагиларни таъкидлади:

– Академиянинг Сержантлар таркибини тайёрлаш бўйича олий курсларини тамомлаган кўплаб ходимлар бугунги кунда мамлакатимизнинг барча ҳудудларида самарали хизмат қилмоқда. Улар қасам-ёдига содиқ қолиб, жиноятчиликка қарши курашиш, жамоат тартибини сақлаш, фуқароларимизнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, тинчлик-осойишталикни таъминлаш йўлида ўз бурчларини шараф билан адо этмоқда.

Азиз битирувчилар! Сизлар, аввало, ота-онангиз, таъ-

лим берган устозларингиз ва вазирлик раҳбариятининг ишончини оқлаш учун билим ва кўникмаларингизни, бор имкониятларингизни сафарбар этишингиз лозим. Ватанимиз тинчлиги ва фуқароларимиз хавфсизлигини таъминлаш йўлида фидойилик билан хизмат қилиб, ички ишлар идоралари ходими деган шарафли номга муносиб бўлган, аҳоли ўртасида юксак маданият намуналарини кўрсатадиган касб эгаси бўлишингиз зарур. Сизларга бу йўлда омад ёр бўлсин!

Шундан сўнг Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳияси ижро этилди. Сержантлар таркибини тайёрлаш бўйича олий курслари цикл бошлиғи, полковник З. Умаров устозлар номидан сўз олиб, битирувчиларни ва уларнинг ота-оналарини ушбу қувончли кун билан самимий мураббад этди. Ота-оналар номидан Н. Нуриллаева, битирувчилар номидан эса кичик сержант Р. Абдурахмонов сўзга чиқди.

Анъанага кўра, тадбир якунида курсантлар оркестр садолари остида шахдам қадамлар билан саф майдонидан ўтишди. Бу, ўз навбатида, уларни кузатиб турган ота-оналар хаяжонини оширган бўлса, меҳмонлар ораси-

Дарҳақиқат, у кишининг қувончи бежиз эмас, албатта. Осойишталик посбонининг отаси бўлиш шарафи ҳар кимга ҳам ифтихор бағишлайди. Ўғлини бағрига босиб, унинг бошини силаб эркалатаётган онани кўриб, завқимиз ортди. Айни пайтда қалбидан кечаётган ҳиссиётлар билан ўртоқлашиш мақсадида уни суҳбатга тортдик:

— Ўғлим Ички ишлар вазирининг кўлидан диплом олганини кўрганимда кўзларимга севиноч ёшлари тўлди, – дейди Тошкент вилоятдан келган Мақсуда Саҳобиддинова. – Фарзандининг ютуқларини кўришдан ҳар бир ота-она гурурланиши шубҳасиз. Чунки ким ҳам жигарбандини доимо олдинда бўлишини истамайди. Ўғлимнинг ички ишлар идоралари ходими бўлганидан қандай қувонган бўлсам, илғорлар сафида экани шу қувончларимни икки ҳиссага кўпайтирди. Таҳсил даврида иродаси муштақамлангани, жисмонан ва маънан камол топгани шундоқ сезилиб турибди.

Ким билан суҳбатлашмайлик, чексиз қувонч ва фахр-ифтихор туйғуларини изҳор этарди. Фарғоналик Ғайратжон Тўланов, бухоролик Лутфулло Адизов, Қорақалпоғистон Республикасидан ташриф буюрган Ҳайдар Умаров ҳам фарзандлари қаторида ўқув юртини тамомлаб, шарафли хизматга отланганларнинг барчасига соғлиқ-омонлик, ишларида улкан муваффақиятлар тилашди.

Умид қиламизки, халқимиз хотиржамлигини таъминлашдек шарафли соҳага дадил ва мардона қадам ташлаб кирган бу ходимлар келажакда юртимизда тинчлик-осойишталикни сақлашга муносиб ҳисса қўшажак.

Иномжон РАҲИМХҲАЕВ,
сержант.

Суратларда: тадбирдан лаъҳалар.

Абу КЕНЖАЕВ
олган суратлар.

БИЛИМ ВА КЎНИКМАЛАРНИ ЯНАДА МУСТАҲКАМЛАБ

Республика ИИБ ШТБИХга бевосита бўйсунувчи Сержантлар таркибини қайта тайёрлаш ва малака ошириш Самарқанд шаҳар марказида ёнгин хавфсизлиги хизмати бўйича бошланғич тайёргарликдан ўтган сафдорлар ҳамда малака оширган сержантлар таркибининг битирув маросими бўлиб ўтди.

Унда вилоят ИИБ бошлиғининг ўринбосари, подполковник О. Раҳмонов, вилоят ИИБ ЁХБ бошлиғи, подполковник И. Амануллаев, истеъфодаги полковник Ш. Жўрабеков, тингловчи ва курсантларнинг ота-оналари иштирок этишди. Марказ бошлиғи, полковник Қ. Эргашев тадбирни очиб, битирувчиларни ҳаётларидаги унутилмас кун билан қутлар экан, уларнинг келгуси фаолиятларида омад тилади. Сўзга чиққанлар ёш ходимларнинг бу ерда олган билимлари келгуси хизмат фаолиятида муҳим ўрин тутишини алоҳида таъкидлашди. Шунингдек, улар-

нинг аҳоли хонадонлари, давлат аҳамиятига молик объектлар, корхона ва ташкилотларда содир этилиши мумкин бўлган ёнгинлар-

нинг олдини олиш ҳамда бартараф этишга ўз ҳиссаларини қўишларига ишонч билдирди. Ўз навбатида тингловчи ва курсантлар билдирилган юксак ишонччи оқлаб, юрт тинчлиги ва фаровонлиги, фуқаролар хотиржамлиги йўлида фидойилик билан хизмат қилишга яна бир бор ваъда беришди.

Шу ўринда айтиш лозимки, уч ой давомида малака оширган ва бошланғич тайёргарликдан ўтган ходимлар «Ёнгин ўчириш тактикаси», «Ёнгин хавфсизлиги хизмати фаолияти ҳамда олдини олиш ишларини ташкил қилиш», «Ёнгин ўчириш техникаси» фанларидан олган назарий билимларини амалиёт билан узвий равишда олиб боришди. Уларнинг билим ва тажрибаларини ошириш мақсадида вилоят ИИБнинг турли соҳавий хизматларидан малакали мутахассислар жалб этилган ҳолда долзарб мавзуларда ўқув-семинар машғулоти ўтказилди.

Тадбир якунида тиришқоклиги билан сафдошларига ўрнак бўлган бир гуруҳ кичик сержант ва сафдорлар марказнинг Фахрий ёрликлари билан тақдирланди.

Ўз мухбиримиз.

ЎЗБЕКИСТОН

ҲАФТА ИЧИДА

● Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси томонидан ташкил этилган давра суҳбати таълим муассасаларида Ўзбекистон тарихини ўрганиш ва ўқитишнинг долзарб масалаларига бағишланди. Давра суҳбатида тарихни тадқиқ қилиш жиҳатлари, ушбу фанни олий ва ўрта махсус таълим даргоҳларида ўқитишни тақомиллаштириш вазифалари муҳокама қилинди. Ўзбекистон тарихи фанининг ўқитилиш сифати, замонавий дарсликларнинг мазмун-моҳияти, уларда энг янги тарихимизни ёритиш даражаси ҳамда мавжуд муаммоларга эътибор қаратилди.

* * *

● Пойтахтимиздаги Амир Темури хобонида Соҳибқирон таваллудининг 679 йиллиги муносабати билан тантанали тадбир бўлиб ўтди. Унда ёзувчи ва шоирлар, олимлар, талаба-ёшлар, кенг жамоатчилик вакиллари иштирок этди. Тадбирда Амир Темури раҳнамолигида амалга оширилган улкан ишлар, унинг илм-фан, маданият ва маънавиятга, дунё цивилизациясига қўшган беқиёс ҳиссаси тўғрисида сўз борди. Темурийлар тарихи давлат музейида эса «Амир Темури даврида илм-фан ва маданият ривожининг умумбашарий аҳамияти» мавзусида илмий анжуман бўлиб ўтди.

* * *

● «Ўзэкспомарказ»да Маданият, таълим, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий муҳофаза масалалари комплексининг тармоқ саноат ярмаркаси ва кооперация биржаси бошланди. Унда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш, Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим вазирликлари, Фанлар академияси, «Ўзфармсаноат» давлат акциядорлик концерни, «Дори-дармон» акциядорлик компанияси ва бошқа тузилмалар таркибидеги тўрт юздан зиёд корхона ва ташкилот 1,5 минг турдан зиёд маҳсулотни намойиш этмоқда. Шунинг юздан ортиги янги маҳсулотлардир.

* * *

● Бухорода одам савдосига қарши курашиш бўйича идоралараро вилоят комиссиясининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда ҳуқуқ-тартибот идоралари, жамоат ташкилотлари раҳбарлари, оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди. Йиғилишда ушбу иллатнинг олдини олишда маҳаллалар, таълим муассасаларида ўтказилаётган тарбиявий-ахлоқий мавзулардаги давра суҳбати ва учрашувлар муҳим аҳамият касб этаётгани, аҳоли бандлигини таъминлаш одам савдосига қарши курашиш борасидаги энг муҳим воситалардан бири эканлиги таъкидланди. Бу борада муайян ишлар қилинаётганига қарамай айрим камчиликлар мавжудлиги ҳам кўрсатиб ўтилди.

* * *

● Тошкент шаҳрида «Chang Hao Group» масъулияти чекланган жамияти иш бошлади. Корхонада олти русумдаги, икки ва уч филдиракли мотоцикллар тайёрлаш йўлга қўйилди. Улар, асосан, қишлоқ хўжалиги ва коммунал соҳа учун мўлжалланган. Қувонарлиси шундаки, мотоцикллар учун зарур бутловчи ҳамда эҳтиёт қисмларнинг 45 фоизи маҳаллийлаштирилди. Айни пайтда корхонада 35 нафар киши меҳнат қилмоқда. Лойиҳанинг биринчи босқичи доирасида «Lifan» бренди остида йилга ўртача 1000 та мотоцикл ишлаб чиқарилади. Келгусида электр скутерлар, велосипедлар ва генераторлар тайёрлаш ҳам режалаштирилган.

ОАВ хабарлари асосида тайёрланди.

ДУНЁДАН

ДАРАКЛАР

ДАРАХТГА УРИЛГАН

Пайшанба куни эрта тонгда Бангладешнинг Барисал-Дакка трассасида кўнгилсиз воқеа юз берди. Салонида 50 нафар йўловчи бўлган автобус дарахтга урилиб кетди. Оқибатда 25 киши ҳаётдан кўз юмган, 19 нафар йўловчи жароҳатланган. Дастлабки тахминларга қараганда, ҳайдовчи автобусни бошқара олмай қолган. Расмий маълумотларга кўра, ушбу йўналишда йўл-транспорт ҳодисалари асосан йўл қопламаларининг сифатсизлиги ва ҳайдовчиларнинг эҳтиётсизлиги натижасида содир бўлади.

ОМАДНИ ҚАРАНГ

Америкалик ўсмир Гарольд Эки бир йўла 13 та нуфузли университетга ҳужжатларини топширган эди. Омадни қарангки, у барча олий ўқув юрталарига қабул қилинди. Эки саккиз ёшлигида ота-онаси билан Нигериядан кўчиб келган эди. У ота-онасининг ишончини оқлаш учун мактабда аъло баҳоларга ўқиди. Натижасини эса ўзингиз кўриб турибсиз. Келажакдаги орзуси моҳир асаб жарроҳи бўлиб етишиш ва Альцгеймер хасталигининг давосини топиш. Ҳозирча қайси университетни танлаш борасида аниқ бир қарорга келгани йўқ.

ЮРАК ХУРУЖИ
ТУФАЙЛИ

Миланда пайшанба куни бўлиб ўтадиган суд мажлисида Клаудио Жардиеллонинг иши кўриб чиқилиши керак эди. Ўзини банкрот бўлган деб ёлғондакам эълон қилганликда гумон қилинаётган ушбу шахс кутилмаганда, баъзи маълумотларга қараганда эса, адвокати билан жанжаллашиб қолгач, суд биносидан тўппончасидан ўқ уза бошлади. «Би-би-си» хабарларига кўра, уч киши, шу жумладан мазкур ишни кўриб чиқиши лозим бўлган судьяга ўқ тегиб ҳаётдан кўз юмган. Яна бир киши юрак хуружи тутиб қолиб вафот этган. Клаудио Жардиелло қилгиликни қилиб, мотоциклда қочиб уринган. Лекин шаҳарнинг шимолий қисмида полициячилар томонидан қўлга олинган.

ЭВЕРЕСТНИНГ
ОСТИДАН

Хитой давлати Транстибет темир йўлини давом эттириб, мамлакатни Непал билан боғлаш ниятида. Темир йўл магистралари дунёдаги энг баланд чўққи ҳисобланган Эверест (Жомолунгма)нинг остидан ўтиши мумкин. Янги қурилиш лойиҳаси 2020 йилда тайёр бўлиши кутилмоқда. Режа амалга ошса, Хитой ва Ҳиндистон Непал орқали боғланиб, икки мамлакат ўртасида иқтисодий алоқалар кучайиши тахмин қилинмоқда.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

Семинар

ҲАР ЖИҲАТДАН МУКАММАЛ БЎЛСИН

Қурилиш объектлари учун ер майдонлари танланаётганда, янги қурилаётган, қайта таъмирланаётган ва ихтисослаштирилаётган объектлар учун ишлаб чиқилаётган лойиҳаларга шаҳарсозлик соҳасидаги норматив ҳужжатларда белгиланган ёнғинга қарши тадбирлар киритилиши зарур. Бу тадбирларни қурилиш-монтаж ишлари жараёнида бажаришга эришиш керак. Меъёрий-техник экспертиза йўналишидаги иш услубини бугунги кун талабларидан келиб чиққан ҳолда такомиллаштиришни давр тақозо этмоқда. Бу борадаги янги ва илғор иш тажрибаларини амалиётга татбиқ этиш, Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси ва унинг жойлардаги бош бошқармалари билан ҳамкорликни янада яхшилаш ҳамда ўзаро тажриба алмашишни ташкил этиш мақсадида Навоий шаҳрида семинар-кенгаш бўлиб ўтди.

Семинарда Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ, Тошкент шаҳар ИИББ ва вилоятлар ИИБлари ЁХБ меъёрий-техник экспертиза йўналишида фаолият юритаётган ходимлари, ИИБ Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактаби, Давлат архитектура ва қурилиш қўмитасининг архитектура ва шаҳарсозлик бошқармаси вакиллари, вилоятда фаолият юритаётган етакчи лойиҳалаш ташкилотлари ҳамда бошқа тегишли идоралар раҳбарлари иштирок этди.

Тадбирда Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси, Давлат экспертиза бошқармалари, лойиҳалаш ташкилотлари мута-

хассислари республикамиз ҳудудида қурилиш объектлари учун ер участкалари танлаш, ажратиш, қурилиш ишлари тугалланган объектларни фойдаланишга қабул қилиш, объектлар лойиҳа ҳужжатларини экспертизадан ўтказиш тартиблари, амалиётда учраётган муаммолар, йўл қўйилаётган камчиликлар, ечимини кутаётган муаммолар хусусида фикр алмашдилар.

Иштирокчилар бино ва иншоотларни юк кўтарувчи металл ва ёғоч конструкцияларининг ёнғинбардошлилик даражасини оширувчи кимёвий бўёқ ҳамда сувоқликларнинг турлари, амалиётда қўлланилиши, четдан республика ҳудудига киритилаётган ва мамлакатимизда ишлаб чиқилаётган автоматик ёнғин ўчириш, ёнғиндан хабарлаш қурилмаларининг ишлаш принциплари ва синовдан ўтказилишини ўрганишди. Шунингдек, Навоий эркин индустриал иқтисодий зона ҳудудидаги янги қурилган ва қурилаётган бир қатор корхоналарнинг лойиҳа ҳужжатларига киритилган ёнғинга қарши тадбирларни қурилиш жараёнида қандай бажарилаётгани билан танишишди.

Семинар-кенгаш якунида ходимларнинг ҳисоботлари тингланиб, бугунги кун талабларидан келиб чиққан ҳолда келгусида амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар белгилаб олинди.

Каримжон ТОЛИПОВ,
капитан.
Маъруф ҲАЙИТОВ,
сержант.
Навоий вилояти.

▼ Байрам тадбири

Кўнгиллارга
Саховат Улашиб

Янгилиниш ва яшариш айёми – Наврўз зўр шодиёна билан нишонланмоқда. Бу кунларни нечоғлик интиқлик билан кутганлигимиз боис теварак-атрофни ободонлаштиришга бел боғлаб киришдик. Наврўз нафақат янгилиниш ва баҳор байрами, балки қалбларга меҳр, саховат улашиб ҳам демокдир.

Байрам муносабати билан хизмат вақтида ҳалок бўлган, боқувчисини йўқотган ички ишлар идоралари ходимлари оилаларидан хабар олиниб, уларга совғалар топширилди. Вилоят ИИБ барча тизимларида ободонлаштириш ишлари олиб борилди. Теварак-атроф саранжом-саришта қилиниб, дов-дарахтлар оқланди. Шунингдек, яхши ният билан мева ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди.

Шу куни байрамга бағишлаб тантанали тадбир ҳам бўлиб ўтди. Унда вилоят ИИБ бошлиғи вазифасини бажарувчи, подполковник Ш. Саипов шахсий таркибни айём билан табриклаб, эл-юрт осойишталигини таъминлаш, ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олдини олиш борасида қўлга киритилаётган ютуқларни янада мустаҳкамлашда муваффақият тилади. Шунингдек, Наврўз байрами тадбирларида жамоат тартибини сақлаш ва намунали хизмат олиб борган бир гуруҳ ходимларга республика Ички ишлар вазирининг Фахрий ёрлиқларини топширди.

Шодиёна муносабати билан дастурхон ёзилиб, баҳорий таомлар ва сумалак тортилди. Таниқли санъаткорлар ижросидаги куй-қўшиқлар кечага фойз киритди.

Мирза АБДУЛЛАЕВ,
майор.
Хоразм вилояти.

▼ Давра суҳбати

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ КАМОЛИ ЙЎЛИДА

Қашқадарё вилояти ИИБда иш ўрганиш амалиётини ўтаётган ИИБ Академиясининг 4-босқич тингловчилари вилоят ИИБ ходимлари билан биргаликда Қарши давлат университетига «Диний экстремизм ва терроризмнинг ёшлар келажакига таҳдиди» мавзусида ўтказилган давра суҳбатида иштирок этишди. Тадбирни университетнинг маънавий ва маърифий ишлар бўйича проректори Б. Жўраев кириш сўзи билан очиб, мамлакатимизда ёшларнинг ҳуқуқий онги ва савиясини юксалтириш, уларни ҳар томонлама баркамол ва етуқ инсон бўлиб етиштиришга таъминлаш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бири эканлигини алоҳида таъкидлади.

Тадбирда сўзга чиққанлар терроризм ва диний экстремизм жиноятларининг олдини олиш, энг аввало, мамлакатимизда тинчлик ва осойишталикни, фуқароларнинг хавфсиз ҳаёт кечирishiни таъминлашни қайд этдилар. Ушбу турдаги жиноятларнинг олдини олиш учун фуқароларнинг ҳуқуқий онги ва маданиятини оширишга қаратилган профилактик ишларни ўз вақтида самарали амалга ошириш лозимлиги айтилди.

Давра суҳбатида диний экстремизм ва терроризмнинг ёшлар тарбиясига салбий таъсири, шунингдек бугунги кунда айрим вояга етмаганлар томонидан оғир ва ўта оғир турдаги жиноятларнинг содир этилаётганлиги ҳақидаги фикрлар билдирилди.

Хусусан, тадбирда сўзга чиққан ИИБ Академияси катта ўқитувчиси, майор А. Муродов ва Қарши давлат университетининг маънавият бўлими бошлиғи А. Жўраев ҳозирги кунда бутун дунё муаммосига айланган диний экстремизмнинг жамият хавфсизлигига, барқарорликка таҳдиди, айрим ёшларнинг диний-экстремистик гуруҳлар таъсирига тушиб қолаётганлиги хусусида ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Тадбирда университетнинг профессор-ўқитувчилари ва талабалари томонидан берилган саволларга батафсил жавоб қайтарилди. Давра суҳбати якунида иштирокчиларга «Адашганлар қисмати» номли видеофильм намойиш этилди.

Содиқ РАҲИМОВ.
Қашқадарё вилояти.

ЗАРАРЛИ ИЛЛАТЛАРГА ҚАРШИ

Ёшлар, вояга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарлик, жиноятчилик, гиёҳвандлик, одам савдоси, диний экстремизм каби иллатларнинг олдини олиш мақсадида республикамиз ички ишлар идоралари ходимлари томонидан мактаб, коллеж, лицей ўқувчилари ва олий ўқув юрталари талабалари билан учрашувлар, давра суҳбатлари уюштириляпти.

Ана шундай учрашувлардан бири Тошкент вилоятининг Юқори Чирчиқ туманидаги Транспорт ва иқтисодиёт касб-

хуна коллежи ўқувчилари билан ўтказилди. Тадбирда республика ИИБ ХООББ матбуот котиби, подполковник У. Тўймабоев мамлакатимизда ёшларга берилган эътибор, уларга яратилган кенг имкониятлар ҳақида гапириб, фарзандларимиз гиёҳвандлик, одам савдоси домига тушиб қолмасликларини ўқувчилар учун уларнинг маънавий дунёқараши бойитиш, турли хил тўғрақларга, айниқса, спорт билан шугулланишга жалб этиш лозимлигини алоҳида таъкидлади.

Шунингдек, туман ИИБ ХООББ бошлиғи, майор З. Ҳожиев ва коллеж директорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари А. Абдужалилов сўзга чиқиб, ўқувчиларга гиёҳвандлик, одам савдоси, терроризм, диний экстремизм каби иллатлар домига тушиб қолмасликларини айтиб, соғлом инсон бўлиб етишиш учун юртимизда барча шарт-шароит мавжуд эканлигини таъкидлади.

– Бундай учрашувлардан мақсад ёш авлоднинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, билиб-билмай турли жиноят кўчасига кириб қолишининг олдини олишдан иборат дейди, – вилоят ИИБ ХООББ бўлима бошлиғи, майор С. Жўраев.

Тадбир якунида ўқувчилар ўзларини қизиқтирган саволларга батафсил жавоб олди.

Фурқат ҒАЙБУЛЛАЕВ,
кичик сержант.
Абу КЕНЖАЕВ олган сурат.

Кўрик-танлов

Аълочи ва намуналилар сараланди

Тошкент шаҳар ИИББ Патруль-пост хизмати бригадаси ходимлари зиммасига профилактика инспекторлари, йўл-патруль хизмати ходимлари ҳамда «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси вакиллари билан ҳамкорликда жамоат тартибини сақлаш, фуқаролар хавфсизлигини таъминлаш сингари вазифалар юклатилган. Уларнинг ўз оромидан воз кечиб, эл-юрт тинчлиги йўлида қилаётган шарафли хизматлари боис пойтахтимизда осойишталик ҳукм сурмоқда. Мазкур хизматнинг мард ва жасур ходимлари юрт тинчлигига раҳна солмоқчи бўлган ғараз ниятли кимсаларга қарши ҳар доим мардонавор курашиб, эл-юрт ишончини оқлаб келаётгани барчамизга гурур бағишлайди. Осойишталик посбонларининг фидойи хизматлари ҳукуматимиз, Ички ишлар вазирилик раҳбарияти томонидан мунтазам рағбатлантириб келинмоқда.

Карнай-сурнай садолари азалдан халқимизнинг яхши кунлари, тўй-томошаларидан дарак берган. Республика ИИБ Маданият саройида бўлиб ўтган «Намунали патруль-пост хизмати саф бўлинмаси», «Патруль-пост хизматининг аълочи милиционери», «Намунали отряд ва гуруҳ командири» кўрик-танловининг Тошкент шаҳар босқичи ғолибларини қутлаш маросимида ҳам ушбу анъана давом этди.

Байрамона руҳда ўтган тадбирга ички ишлар идоралари соҳавий хизматлари раҳбарлари, ходимлар, уларнинг ота-оналари ва фахрийлар ташриф буюрди.

Тантанали тадбирнинг очилиш маросимида Тошкент шаҳар ИИББ бошлиғи, генерал-майор М. Адилов сўзга чиқиб, бундай танловлар ходимларнинг касб маҳорати, билим савияси, шунингдек, жамоат тартибини сақлаш, жиноят ҳамда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, хизмат самарадорлигини оширишда муҳим ўрин тутишини алоҳида таъкидлади.

Дастлаб, «Намунали патруль-пост хизмати саф бўлинмаси» номинацияси ғолиблари эълон қилинди: биринчи ўрин Тошкент шаҳар ИИББ ППХ бригадаси 4-батальонига насиб этди. Уларга диплом ва компьютер жамланмаси тақдим этилди. Иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгаллаган биринчи ва бешинчи батальонга диплом, эсдалик нишонлари топширилди.

Шундан сўнг «Намунали отряд командири» номинацияси ғолиблари саҳнага тақдим этилди. Мазкур номинацияда Тошкент шаҳар ИИББ ППХ бригадаси 1-батальони 4-отряд командири, капитан А. Усмоновга биринчи ўрин берилди. ППХ бригадаси 3-батальони 3-отряд командири, майор Б. Каримов ҳамда 3-бата-

биринчи ўринни олишга муваффақ бўлди. Унга диплом ва телевизор совға қилинди. Иккинчи ўринни қўлга киритган ППХ бригадаси 6-батальони 2-отряд инспектори, кичик сержант Э. Юлдашев ҳамда 3-батальони навбатчилик қисми навбатчи ёрдамчиси, сержант А. Аҳмедзяновга диплом ва газ плитаси топширилди. Бундан ташқари, улар кўрик-танловнинг республика босқичида қатнашиш имкониятини ҳам қўлга киритди. Тошкент шаҳар ИИББ ППХ бригадаси 4-батальони 1-отряд мили-

командири» номинациясида биринчи ўринни қўлга киритган кичик сержант А. Маҳкамов. — Бундай кўрик-танловларнинг хизматга янада жиддий ёндашишни талаб этишдан ташқари, билим савиямизни юксалтириш, дунёқарашимизни кенгайтириш, жисмоний ва жанговар тайёргарлигимизни оширишда ҳам ўрни катта. Билдирилган ишончини оқлаб, виждонан хизмат қилиш бундан кейин ҳам ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиз бўлиб қолаверади.

Тантанали тадбирга элимиз

руль-пост бўлинмаси ғолиб деб, топилди.

«Патруль-пост хизматининг аълочи милиционери» номинациясида қатнашчилар касбий, саф, жанговар ва жисмоний тайёргарлик, шунингдек, ўқ отиш бўйича ўз маҳоратларини намойиш этишди. Бундан ташқари, уларнинг ҳуқуқий билими ҳам синовдан ўтказилди. Танловнинг мазкур шартлари бўйича энг юқори натижаларни қайд этган Бухоро тармоқ ИИБ ППХ милиционери, сафдор Миршод Тоғаев биринчи ўринни эгаллади. Кейинги ўринлар эса Термиз темир йўл бекатидаги тармоқ ИИБ ППХ милиционери, сафдор Оромиддин Файзиев ва Тошкент аэропортидаги тармоқ ИИБ ППХ милиционери, сафдор Ойбек Алимовга насиб этди.

Кўрик-танловнинг ғолиб ва совриндорлари Фахрий ёрлик ҳамда пул мукофотлари билан рағбатлантирилди.

А.ХОТАМОВ,
лейтенант.

Жиззах шаҳрида ҳам «Намунали ППХ саф бўлинмаси» ва «Патруль-пост хизматининг аълочи милиционери» республика кўрик-танловининг вилоят босқичи ўтказилди. Белгиланган режа ва тузилган сценарий асосида ўтказилган танловни ҳайъат аъзолари ҳар томонлама ва холисона баҳолашди.

Кўрик-танловнинг якуний натижаларига кўра, «Патруль-пост хизматининг аълочи милиционери» номинацияси бўйича ППХ саф бўлинмаларида хизмат қилиб, ижобий тавсифланиб келинаётган ҳамда амалий ўқ отиш ва меъёрий спорт машқларидан юқори баҳоларга эришган, билим савияси ҳамда хизмат кўникмалари юзасидан олинган тест синовларида энг кўп балли қўлга киритган бошқарма ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони бўлинма командири, кичик сержант Юнус Ўсаров ғолиб деб топилди ва кўрик-танловнинг республика босқичи йўлланмасига эга бўлди. ППХ батальони 1-отряди милиционери, сафдор Феруз Ибрагимов иккинчи, ППХ батальони 2-отряди милиционери, сафдор Улуғбек Душанов эса учинчи ўринни эгаллади.

Камолиддин ҲАЙДАРОВ,
катта лейтенант.

льони 2-отряд командири, майор Б. Тўхтабоев кейинги ўринларни банд этишди.

«Намунали гуруҳ командири» номинациясида биринчи ўринга Тошкент шаҳар ИИББ ППХ бригадаси 1-батальони 1-отряд гуруҳ командири, кичик сержант А. Маҳкамов муносиб деб, топилди. Иккинчи ва учинчи ўринлар ППХ бригадаси 5-батальони 4-отряд гуруҳ командири, кичик сержант Н. Маҳкамов ҳамда 3-батальони 1-отряд гуруҳ командири, сержант Н. Анарбаевга насиб этди. «Намунали отряд ва гуруҳ командири» номинацияларида биринчи ўринни олган ходимларга диплом, планшет совға қилинди. Иккинчи ҳамда учинчи ўрин соҳибларига диплом, эсдалик нишонлари тақдим этилди.

Ниҳоят, ҳаяжонли дақиқалар бошланди: саҳнага «Патруль-пост хизматининг аълочи милиционери» номинацияси ғолиблари тақдим этилди. Унда Тошкент шаҳар ИИББ ППХ бригадаси 6-батальони 4-отряд милиционери, сафдор Ф. Ниғматов

ционери, сафдор С. Худойназаров, 6-батальон 2-отряд инспектори, кичик сержант Н. Алматаев ҳамда 2-батальон 2-отряд милиционер-ҳайдовчиси, сафдор Ф. Абидов учинчи ўринга сазовор бўлди. Уларга диплом ва микроўлқинли печлар тақдим қилинди.

Тадбирда эл-юрт тинчлиги йўлида хизмат қилишни ҳаётининг мазмуни деб, билган кўплаб патруль-пост хизмати бригадаси ходимлари Тошкент шаҳар ИИББ раҳбарияти томонидан пул мукофотлари билан ҳам тақдирланди.

Сўзга чиққанлар тинчлик-осойишталикнинг нақадар улуғ неъмат эканлиги, уни асраш йўлида хизмат қилаётган ходимларга куч-ғайрат тилаб, осойишталигимиз ишончли қўлларда эканлигидан мамнуликларини изхор этишди.

— Мана шундай жаннатмакон юрт, тупроғида зар унадиган муқаддас замин тинчлик-осойишталигини асраш йўлида хизмат қилаётганимдан жуда бахтиёрман, — дейди «Намунали гуруҳ

ардоғидаги санъаткорларнинг она-Ватан, тинчлик-осойишталик, севги-муҳаббатни тараннум этувчи куй-қўшиқлари ўзгача файз бағишлади.

Шерзод АБДУСАМАДОВ,
Абу КЕНЖАЕВ олган сурат.

Худди шундай кўрик-танлов Транспортдаги ИИБда ҳам ўтказилди. Ходимларнинг касб маҳорати ва билим савиясини янада ошириш, жанговар тайёргарлик даражасини аниқлаш мақсадида ташкил этилган танловда иштирокчилар икки номинация бўйича баҳс олиб боришди.

Биринчи номинация — «Намунали патруль-пост хизмати саф бўлинмаси» йўналиши бўйича жойлардаги тармоқ ИИБларда ўтказилган танловнинг дастлабки босқичи якуни юзасидан тўпланган ҳужжатлар, фото ва видеоларлар ҳакамлар ҳайъати томонидан атрофлича ўрганиб чиқилди. Шунга кўра, Тошкент аэропортидаги тармоқ ИИБ пат-

Ўқув-амалий машғулот

Давлат ва халқ хўжалиги масканларини, шунингдек, фуқаролар хонадонларини ишончли муҳофаза қилиш, содир этилиши мумкин бўлган ҳар қандай фавқулодда ҳолатларнинг олдини олишда кўриқлаш хизмати ходимларининг касбий маҳорати муҳим аҳамиятга эга. Хоразм вилояти ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бошқармасида ўтказилган ўқув-амалий машғулотда соҳа ходимларининг касбий маҳорати ҳамда жанговар тайёргарлигини оширишга алоҳида эътибор қаратилди. Тадбирни вилоят ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бошқармаси бошлиғи, подполковник А. Абдумаликов очиб, кўриққа олинган масканларни ишончли муҳофаза қилишда ходимларнинг касбий маҳорати ҳамда жанговар тайёргарлигини ошириш, хизмат интизоми ва қонунийликка қатъий риоя этиш масалаларига атрофлича тўхталиб ўтди.

КАСБИЙ МАҲОРАТ СИНОВИ

Шундан сўнг шартли ташвиш хабарларини қабул қилиб олган техник-кўриқлаш пункти тезкор ҳаракатланувчи гуруҳларининг воқеа содир бўлган жойга ўз вақтида етиб боришлари ҳамда жанговар шайлиги синовдан ўтказилди.

— Ходимларимиз ўзларига юклатилган вазифаларни белгиланган меъёрий ҳужжатларга қатъий риоя қилган ҳолда аниқ ва пухта бажаришди, — дейди вилоят ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бошқармаси бўлинма бошлиғи, майор Камолиддин Ибодуллаев. — Қолаверса, машғулотлар давомида улар ўз билим ва маҳоратини оширишди, ўзаро тажриба алмашишди.

Худойберган ЖАББОРОВ.

Хоразм вилояти.

Саъдулла АБДУЛЛАЕВ
олган сурат.

Юксак мукофот соҳиблари

Эрнест болалигидан миллий курашга меҳр кўйди. Спортнинг ушбу тури билан жиддий шугулланди. Тўйларда, байрам ва сайилларда бўладиган кураш беллашувларида қатнашди. Табиатан полвонкелбат бўлгани учун кўпинча ўзидан катта полвонлар билан беллашишига тўғри келарди. Шу боис, гарчи ҳар доим ҳам голиб чиқмаса-да, мусобақаларда чиниқиб, кураш усуллари пухта ўзлаштирди.

МОҲИР ИЗҚУВАР

Мактабни тугатгач, ИИБ Академиясига ҳужжат топширди. Тиришқоқлиги, ҳаракатчанлиги ва ўз устида мунтазам ишлаш хислати унинг тингловчилар сафидан ўрин олишига имкон берди. Бу фазилятлари Эрнестга таълим муассасасида ҳам асқотди. Тинмай ўқиб-ўрганди, соҳага оид билим ва кўникмаларини шакллантирди. Тажрибали устозларидан соҳанинг нозик жиҳатларини, ўзига хос қирраларини ўрганди.

Эрнест Куртумеров дастлабки хизмат фаолиятини Яккабоғ тумани ИИБ ЖК ва УЖҚКБ тезкор вакили сифатида бошлади. Академияда олган назарий билимларини амалиётда қўллашда устози, ҳозирда нафақадаги майор М. Турсунов яқиндан кўмаклашди. Ўз навбатида, Эрнест ўзининг фидойилиги, интилувчанлиги билан тенгқур касбдошларига ўрнак бўлди. Секин-аста тажриба тўглаб, касбий малакасини ошириб борди. Бу, албатта, кейинги йилларда Яккабоғ қўрғони милиция бўлини маси ЖК ва УЖҚКГ катта тезкор вакили лавозимидаги хизмат фаолиятида ҳам қўл келди.

Ўтган йилларда майор Эрнест Куртумеров кўплаб ўғрилиқ ва гиёҳвандлик моддалари билан боғлиқ жиноятларни шахсан фош этди, қидирувда бўлган етти нафар шахсни ушлади. Жумладан, яккабоғлик уй бекаси Ё. М. ҳовлисида 170 туп

кўкнори ва 12 туп марихуана ўсимлигини экиб, парваришлаб келаётгани зийрак изқувар назаридан четда қолмади. Бундан ташқари, туманининг Тошбулоқ қишлоғида яшовчи фуқаролар А.Т. ва З.М. жиноий тил бириктириб, қорамол ўғирлигини содир этишгани майор Э. Куртумеров томонидан аниқланди.

– Майор Эрнест Куртумеров ўз ишини пухта биладиган, топшириқларни бекаму кўст уддалайдиган ходим, – дейди бўлини бошлиғи, майор Р. Одилов. – Ўқиб-ўрганишни, ўз устида ишлашни қанда қилмайди. Бу хислатлари билан у ҳамкасблари хурматини қозонган.

Ҳозир у вилоят ИИБ ЖКБ ўта муҳим ишлар бўйича катта тезкор вакили вазифасида фаолият кўрсатяпти. Соҳанинг пасту баландини яхши биладиган маҳоратли изқувар ёш ходимларга касб сирларини ўргатиб келмоқда. Бошқарма тезкор вакиллари, капитанлар О. Раҳимов ва Б. Элмуродов уни фахр билан устоз дея эъзозлашади.

Юрт равнақи, эл осойишталиги йўлида қилинган хизмат эътибордан четда қолмайди. Ватан ҳимоячилари куни арафасида Президентимиз Фармонига биноан майор Э. Куртумеров юксак мукофот – «Шуҳрат» медали билан тақдирланди.

Содиқ РАҲИМОВ.
Қашқадарё вилояти.

2015 йил – Кексаларни эъзозлаш йили

ПИРИ БАДАВЛАТ ОТАХОН

Паттаржон Абдуллаев оддий аскар сифатида Иккинчи жаҳон уруши жангу жадалларида иштирок этди. Фашизм устидан қозонилган ғалабага ўзининг муносиб ҳиссасини кўшди. Урушдан қайтгач эса ички ишлар идоралари хизматида қабул қилинди.

Лавҳамиз қахрамони узоқ йиллар Андижон бекатидаги тармоқ ИИБ бўлини масига командирлик қилди. Ўтган йиллар давомида тинчлик-осойишталикни таъминлаш, жиноятчиликка қарши курашиш йўлида самарали фаолият кўрсатди. Шунинг баробарида кўплаб шогирдлар тарбиялаб етиштирди.

Отахон нафақага чиқканидан сўнг ҳам қўл қовуштириб ўтиргани йўқ. У сал кам йигирма йил маҳаллага оқсоқоллик қилди. Кўпга бош бўлиб кўплаб ободончилик ишларини амалга оширди. Маҳалла ахлининг иссиқ-совуғидан хабардор бўлди. Одамларнинг оғирини енгил қилишга кўлидан келганча ёрдамлашди.

Паттаржон ота умр йўлдоши Евдокия Трофимовна билан бирга

етти фарзандни вояга етказиб, эл қаторига кўшди. Улардан беш нафари ота изидан бориб, ички ишлар идораларида турли масъулиятли лавозимларда хизмат қилишди.

Бугунги кунда Паттаржон ота 14 неварою 15 чеваранинг сеvimли бобожони. Пиру бадавлат деб шундайларга айтишади-да. Соғлиғи яхшилигида уни тез-тез вилоят ИИБда бўлиб ўтадиган турли тадбирларга таклиф этишарди. Отахон ёшларга уруш машаққатларидан, хизмат тажрибаларидан гапириб берарди.

Фахрий ҳамиша хурмат-эътиборда. Ички ишлар идоралари ходимлари унинг ҳолидан хабар олиб туришади, моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлашади. Ҳар йили П. Аб-

дуллаев ИИБ санаторияларида дам олиб, саломатлигини тиклайди. Вилоят ИИБ поликлиникасидан унга шифокор ва ҳамшира бириктириб қўйилган. Зарур бўлганда улар муолажаларни отахоннинг уйида ўтказишади.

Яқинда Паттаржон ота 95 ёшга тўлди. Шу муносабат билан Андижон шаҳридаги тармоқ ИИБнинг бир гуруҳ ходимлари унинг уйида меҳмон бўлишди. Отахонни табаррук ёши билан муборакбод этиб, унга совға-саломлар топширишди.

Борис КЛЕЙМАН.

Суратда: Иккинчи жаҳон уруши ва ички ишлар идоралари фахрийси, истеъфодаги старшина Паттаржон Абдуллаев Андижон шаҳридаги тармоқ ИИБ ШТБНХ инспектори, сержант Шарафиддин Болтабоев билан.

Муаллиф олган сурат.

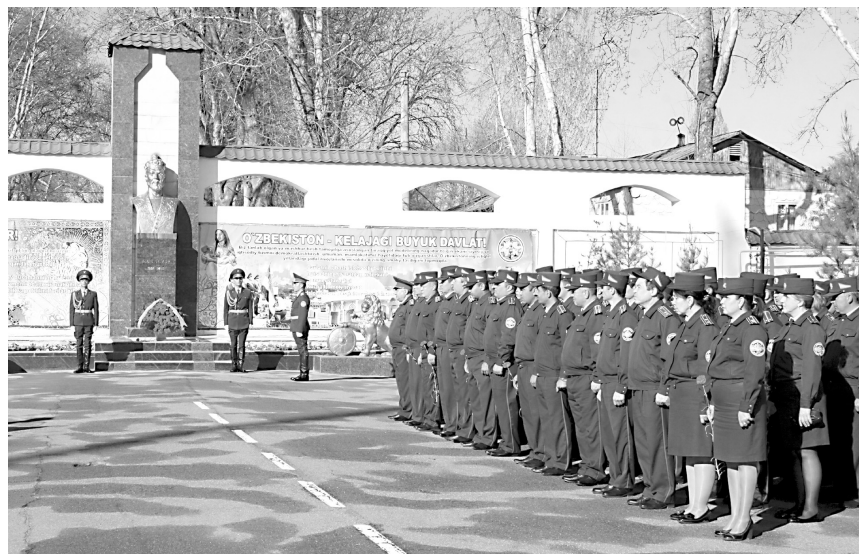
Хабар

ТАЪЛИМ МУАССАСАСИДА МАЪРИФИЙ ТАДБИР

Республика ИИБ Ёнғин хавфсизлиги олий техник мактабида соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 679 йиллигига бағишланган «Куч адолатда» мавзuida маънавий-маърифий тадбир бўлиб ўтди. Унга темуршунос олим, доцент Жумабой Раҳимов ҳамда Ўзбекистон халқ артисти Теша Мўминов таклиф этилди.

– Бобомиз Амир Темур ўрта асрнинг йирик давлат арбоби, буюк саркарда, кучли ва марказланган давлат асосчиси бўлган, – деди доцент Ж. Раҳимов. – Темурийлар даврида илм-фан, санъат ва адабиёт соҳаларига катта эътибор қаратилди. Хусусан, Соҳибқироннинг илм-фан ривожини учун ғамхўрлик қилиши туфайли Самарқанд дунёнинг маърифий марказига айланди. Темур ва темурийлар замонида табиий ҳамда ижтимоий фанлар соҳасида буюк олимлар етишиб чиқди ва жаҳон фанига муносиб ҳисса қўшишди.

Нотик ўз фикрини давом эттириб, Амир Темур «Куч – адолатда» шиорини умри давомида ўзига бош ғоя

қилиб олгани, ҳозирда ҳам у муҳим аҳамият касб этишини таъкидлаб ўтди.

Ўзбекистон халқ артисти Теша Мўминов бобокалонимиз омилкор давлат арбоби сифатида мамлакатнинг келажаги илм-фан, маънавият ва маданиятнинг ривожланиши билан чамбарчас боғлиқлигини чуқур англаб етганини, Темурийлар салтанатидаги аёл зотиға бўлган ҳурмат ҳозирги кунда ҳам биз учун дастурла амал эканлигини таъкидлаб, Амир Темур монолоғидан парча ўқиб берди. Қизиқарли ўтган тадбир барчада катта таассурот қолдирди.

Шу куни таълим муассасаси саф майдонида қад ростлаган соҳибқирон Амир Темур бюсти пойига гулчамбарлар қўйилди. Унда ИИБ ЁХОТМ бошлиғи, генерал-майор А. Қўлдошев сўзга чиқиб, бобокалонимиз қолдирган улкан мерос барчамиз учун дастуруламал бўлиши, хизмат ва ўқиш жараёнида, ҳаётимизда муҳим ўрин тутишини эътироф этди.

Бахшулло ЖАҲОНҚУЛОВ,
подполковник.

Шавкат КАҲҲОРОВ олган сурат.

ФАҲРИЙЛАР ИЗЗАТ-ИКРОМДА

Узоқ йиллар ички ишлар идораларида хизмат қилиб, эл-юрт тинчлиги, осойишталиги йўлида куч-қуввати, билим ва маҳоратини сарфлаган, айна дамда кексалик гаштини сураётган фахрийлар доимо иззат-икромда.

Жиззах вилояти ИИБ Патруль-пост хизмати ва жамоат тартибини сақлаш бошқармасида тизим фахрийлари билан ёш ходимларнинг учрашуви ташкил этилди. Фахрийлар бошқармада ходимлар учун яратилган шарт-шароитлар, хизматда фойдаланилаётган техника воситалари билан танишдилар.

– Ёшларга ҳавасим келади, – дейди истеъфодаги полковник Ботир Муродов. – Бундай муҳташам, барча шароити муҳайё этилган биноларда, замонавий техникаларга эга бўлган ҳолда хизмат қилишни фақат орзу қилардик. Буларнинг барчаси истиқлол туфайли, албатта. Мустақилликни янада мустаҳкамлаш, юртимиздаги тинчлик ва осойишталикни таъминлаш учун астойдил хизмат қилиш керак.

Учрашув давомида фахрийлар ўзларининг кўп йиллик бой тажрибаларидан сўзлаб беришди. Нурунийлар Наврўз айёми муносабати билан ёзилган тўкин дастурхон учун миннатдорлик билдиришиб, ходимларнинг келгуси хизматларида муваффақият ёр бўлишини тиладилар.

Камолиддин ҲАЙДАРОВ,
катта лейтенант.
Жиззах вилояти.

ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ ВА ОСОЙИШТАЛИК ЙЎЛИДА

Пойтахтимизнинг Юнусобод туманида Тошкент вилоятининг шундоққина чегарасида бир маҳалла бор. Аҳолисининг аксарият қисми азалдан деҳқончилик билан шуғулланиб келади. Шу боис маҳалла номи «Бободехқон» деб аталади.

Маҳалла аҳлининг тинч-фаровон яшашида, осойишталикнинг таъминланишида, шубҳасиз, ҳудудга хизмат кўрсатувчи 455-милиция таянч пунктнинг ўрни катта. Профилактика катта инспектори, майор Ҳақимбек Расулматов маҳалла фуқаролар йиғини раиси Тоир Эргашев ҳамда маҳалла фаоллари ва посбонлар билан ҳамжиҳатликда фаолият кўрсатиб келаётгани учун ҳудудда жиноятчилик йилдан йилга камайиб борапти. Буни яқинда ўтказилган «Намунали милиция таянч пункти» кўрик-танловининг шаҳар босқичида учинчи ўринни эгаллагани ҳам исботлаб турибди.

— Мана, уч йилдан ошибдики, профилактика катта инспектори, майор Ҳақимбек Расулматов билан ҳамкорликда ишлаб келяпмиз. У қатъиятли, интилувчан ходим, бир ишни бошладим, охирига етказмасдан қўймайди. Иш-

сиз, саёқ юрган кишини кўрди, дегунча уни ишга жойлаштириш чораларини излайди. Чунки жиноятлар, ҳуқуқбузарликлар одатда ишсизлик, бекорчилик оқибатида келиб чиқади. Умуман олганда, биз турли кўнгилсиз воқеа-ҳодисаларнинг олдини олишга ҳаракат қиламиз. Ҳудудимизда учраб турадиган муаммо ёки келишмовчиликларни шу ернинг ўзида ҳал қиламиз, — дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси, истефодаги майор Тоир Эргашев.

Яқинда маҳалла ҳудудида жойлашган «Файз» тўйхонасининг раҳбари компьютер жамланмаси ўғирлаб кетилгани юзасидан профилактика катта инспекторига мурожаат қилди. Профилактика катта инспектори сўраб-суриштирди, тўйхонага кимлар келиб-кетгани билан қизиқди. Кўп ўтмай ўғри шу ерда официантлик қиладиган ўсмир экан-

БИРДАМЛИКДА ҲИКМАТ КЎП

лиги аниқланди. У чин кўнгилдан пушаймон бўлгани боис кечирилди, тўғри йўлни танлаб олиши учун унга яна бир бор имконият берилди.

Лекин ҳамма ҳам халқимизга хос бундай бағрикенглик, кечиримликка муносиб эмас экан. Бундан бир ойларча муқаддам маҳалладаги хонадонларнинг биридан компьютер жамланмаси, уй-рўзгор буюмлари ва автома-

шина эҳтиёт қисмлари ўғирлаб кетилди.

— Ўғрини топиш мақсадида маҳалла посбонлари билан воқеа жойини синчковлик билан ўргандик, кўни-кўшнилари билан суҳбатлашдик, — дейди профилактика катта инспектори, майор Ҳақимбек Расулматов. — Қўшнилardan бири эрта саҳарда кўчага чиққанида шу маҳаллада яшовчи К. Миразиз (исмлар ўзгартирил-

ган) бир талай нарсаларни кўтариб кетаётганини кўрганини айтиб қолди. Таърифланган киши илгари қилмиши учун судланиб чиққан шахс эди. Унинг уйини кўздан кечирганимизда ўғирланган нарсалар шу ерда экани маълум бўлди. Содир этган жинояти учун Миразизни туман ИИБга топширдик.

«Бободехқон»ликларда бир одат бор: ҳудудда юрган бегона киши-

ни кўрди, дегунча унинг кимлигини, нима мақсадда келганини сўраб-суриштиради. Кимларгадир бу эриш туюлиши мумкин. Лекин ўз уйини ўзи асрашни мақсад қилган маҳалла аҳли бундан сира ҳам тортинмайди. Айтиш жоизки, айти шу жиҳат ҳудудда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишда муҳим аҳамият касб этаётган бўлса ажаб эмас.

Маҳалла аҳли Наврўз айёмини шоду хуррамликда кутиб олди. Дошқозонда сумалак тайёрланиб, нуронийларга, беморларга тарқатилди. Халқимизнинг бирдамлигини, уюшқоқлигини намойиш қилувчи республика миқёсида ўтказилган хайрия ҳашарида ҳам барча фуқаролар фаол иштирок этишди. Қўли очик, танти тadbиркорнинг хомийлик ёрдами билан бир километрдан ортиқ таъмирталаб бўлиб қолган йўлга асфальт ётқизилди. Буларнинг барчаси тинчлик ва осойишталик самараси, тўкинлик ва фаровонлик далолатидир.

Улуғбек ТУЙМАБОВ,
подполковник.

«101» ХАБАР ҚИЛАДИ

Ўтган ҳафтада республикамиз ҳудудида 184 та ёнғин қайд этилди. Содир бўлган ёнғинларда 6 нафар фуқаро тан жароҳати олди. 733 млн. сўмлик қурилиш материаллари ва 653 млн. сўмликка яқин моддий бойликлар сақлаб қолинди.

Тошкент шаҳар Шайхонтохур туманида яшовчи фуқаро А. Ҳамдамовнинг хонадонидан электр симларининг қисқа туташуви натижасида ёнғин келиб чиқди. Оқибатда уйнинг томи, шифт қисми ва турли жиҳозлар ёниб зарарланди.

Иситиш мосламасидан фойдаланиб, назоратсиз қолдирилиши **Самарқанд туманида** яшовчи С. Жалоловлар оиласига қимматга тушди. Ана шундай эйтиборсизлик ортидан келиб чиққан ёнғин уйнинг томи, шифт қисми ва уй жиҳозларига зарар етказди. Хонадон эгаси С. Жалоловнинг ўзи эса куйиш тан жароҳати олган ҳолда шифохонага ётқизилди.

Андижон вилояти Қўрғонтепа туманида яшовчи фуқаро Т. Шукуровнинг хонадонидан газ плитасини ўрнатиш ва ундан фойдаланишда ёнғин хавфсизлиги талабларининг бузилиши охир-оқибат ёнғин содир бўлишига олиб келди. Тунда бошланган ёнғин том, шифт ва уй жиҳозларини бир уюм кулга айлантирди.

Содир бўлган ёнғинлар таҳлили айрим фуқароларимизнинг ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя этмаслиги, эйтиборсизлиги оқибатида келиб чиққанини исботлайди. Халқимизнинг ўт балосидан асрасин, деган ибораси негизда эса ҳар бир киши ана шу балога дучор бўлмаслик тadbирларини кўриши лозимлиги ҳам уқтирилади. Шундай экан, ўт балоси, яъни ёнғин ўз-ўзидан эмас, ўзимизнинг айбимиз туфайли келиб чиқишини унутмаслигимиз керак.

Жалолiddин ҲАКИМОВ,
майор.

Овчилик инсоният учун жуда қадим замонлардан қолган касб. Маълумки, мамлакатимизда ҳам овчилик жамиятлари тузилиб, бу иш билан шуғулланадиганларни бирлаштириб, мавжуд қонун-қоидалар асосида иш олиб бориши назорат қилиб турилади. Бир сўз билан айтганда, ов қуролларини сақлаш, уларни ишлатиш учун махсус рухсатнома керак бўлади.

Аммо айрим кишилар қурол сақлашга ҳеч қандай рухсати бўлмаса-да, уйда ўқ отар қуролни сақлайди. Бунинг учун Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддасида жиноий жазога тортилиш белгилаб қўйилган. Қолаверса, айрим жиноятлар айнан ўқ отар қурол

шунтирдик. Аммо уйда ноқонуний равишда қурол сақлаб, уни ихтиёрий равишда топширмаслик амалдаги қонунларга зид бўлиб, жавобгарликка тортилиш мумкинлигини ҳам эслатиб қўйдик. Олиб борилган профилактик ишлардан кейин бир қанча фуқаролар уйларида ноқо-

ЎЗИГА ҲАМ ЯХШИ, ЎЗГАЛАРГА ҲАМ

нуний сақланаётган ов қуролларини ўз ихтиёрлари билан туман ИИБга олиб келиб топширдилар. Масалан, Уювли маҳалласида яшовчи Н. Рашид, Исломобод маҳалласида яшовчи М. Улуғбек ва Г. Равил, Олтин водий маҳалласидан Д. Илҳомжон, Фурқат маҳалласидан А. Баҳром, Янги ҳаёт маҳалласидан Ю. Эркин қонун талабини тўғри тушуниб бажардилар.

Аммо айрим фуқаролар «отамдан қолган мерос», «бувамдан қолган ёдгорлик», «тоғамдан қолган эсдалик» каби ноўрин баҳоналар билан ов қуролларини уйларида сақлаётгани аниқланди. Масалан, Гулистон тумани Абдулла Қаҳҳор номли маҳаллада яшовчи М. Муҳиддиндан уйда ноқонуний равишда ҳеч қандай

ҳужжатларсиз сақлаётган «ИЖ» русумли, 16 калибрли ов қуроли олиб қўйилди. Ўзбекистон маҳалласида яшовчи Э. Равшан тунда кетаётганида ИИБ ходимлари томонидан тўхтатиб кўздан кечирилганида, унинг ёнида тўрт дона сарик металлдан ишланган ов қуроли патронлари борлиги аниқланиб, холислар иштирокида туман ИИБга топширилди. Еттируғ маҳалласида яшовчи А. Расулжон кўчада ов қуроли, уч дона гильза ва беш дона патронни ҳеч қандай ҳужжатсиз кўтариб кетаётган вақтида ички ишлар идоралари ходимлари томонидан ҳужжатлаштирилиб туман ИИБга олиб келинди. Р. Ашировнинг уйда сақлаётган ов қуролини ҳужжатлаштириб олаётганимизда бузук, анчадан бери ишлатмаганмиз, деди. Ваҳоланки, туман ИИБ ЭКГ ходимлари томонидан текшириб кўрилганида, йигирма кун аввал ундан отилгани аниқланди.

Ноқонуний иш – келтирар ташвиш, деб бежиз айтилмайди. Модомики, фуқароларга уйда ҳеч қандай ҳужжатсиз, рухсатсиз ўқ отар қурол сақлаш тақиқланган экан, бу қоидага барча амал қилиши керак. Халқимизда «Ўқланмаган милтиқ ҳам йилда бир марта отилади», деган ибора бор. Айрим ҳолатларда ўқ отар қурол жиноят қуроли бўлиб қолиши мумкин. Шунинг учун ҳар бир фуқаро уйда ноқонуний сақланаётган қуролни ихтиёрий равишда топширса ўзига ҳам яхши, ўзгаларга ҳам.

Садриддин ШАМСИДДИНОВ,
Сирдарё вилояти.

Маърифат ва сиёсий ўқиш

«АЛПОМИШ» ДОСТОНИДА МАРДЛИК

Хар бир инсон фарзандининг соғлом, мард, жасур бўлиб балоғатга етишини истайди. Унинг устига ўғли ёки қизи ақл, зехн, фаросат ва ирода эгасига айланса, нур устига нур эмасми?! Бу орзу қадимдан бутун жамиятнинг, халқнинг бола тарбиясидаги энг долзарб муаммоси ҳисобланган. Агар биз қадрият меросимизга назар ташласак, туркий халқлар, хусусан, ўзбеклар ажодларидаги халқ кўшиқларида ҳам умрини элининг эрки, озодлигига бағишлаган мард Алп Эртўнга ҳақидаги марсиялар борлигига ишонч ҳосил қиламиз. Маҳмуд Кошғарийнинг «Девону луғотут турк» асарида ўтмишдаги бу қахрамоннинг ўлими муносабати билан айтилган кўшиқда шундай дейилган:

**Ал эр Тонга ўлдиму,
Эсиз ажун қолдим,
Ўзлақ ўжин олдим,
Энди юрак йиртилур.**

Мазмуни: Алп Эр Тўнга (Афросиёб) ўлдиму,
Ярамас дунё қолдим,
Дунё ундан ўчини олдим,
Энди юраклар унинг учун яраланмоқда.

Сиз ўқиган назм намунаси ўз халқи, Ватани учун фидокорона хизмат қилган фарзанд хотирасига бағишланган дил сўзларидан ташкил топган. Халқ мард инсонга ана шундай ҳурмат билдирган. Бу аъёна кейинги асрларда яратилган дostonлардаги Рустамхон, Муродхон, Гурўғли, Алпомиш тимсолларида давом этган. Кўпинча, газета, журнал, радио, телевидение, уяли телефонларнинг фақат XX асрдан бошлаб оммавий тус олганини ёдимиздан чиқарамиз. Ўтмишда Отабек, Кумуш, Анвар, Раъноларнинг «Бобурнома», Фузулий, Машраб асарларини шам ёруғида мурожаат қилганлари тасаввур қилолмаймиз.

Хўш, у замонларда фарзандга меҳнат, Ватан, халқ, имон тушунчалари қандай сингдирилган? Келажак авлоднинг комил инсон бўлиб етишишида одамлар қандай воситалардан фойдаланганлар? Ота-боболаримиз яратган кўп асрлик қадриятлар кейинги авлод онгида қандай сақланиб қолган, – деган саволлар мантиқий жавобини кутади. Бу саволларнинг ечимини халқ оғзаки ижодидан ахтариш лозим. Чунки фан-техника ривож топмаган замонларда ёш авлодни тарбиялаш оила, маҳалладан ташқари асосан дostonлар, эртақлар, кўшиқлар, мақоллар зиммасига юклатилган эди. Айниқса, «Рустамхон», «Гурўғли» туркумидаги дostonлар, «Алпомиш» дostonлари ўз вақтида бахшилар томонидан маромига етказиб ижро этилган.

Олимлар халқ дostonларининг мавзулари ҳақида фикр юритганларида ишқий-романтик, тарихий, китобий, жангнома йўналишларини қайд этишган. Аммо биринчи ўринда қахрамонлик дostonлари кўрсатилар экан, энг аввал «Алпомиш» дostonи эсга олинади. Бу дoston халқ қалбидан мардлик, жасурлик ҳақида экани билан ўрин олган. Етти ёшлик Ҳакимбек бобоси Алпинбий-

дан мерос бўлиб қолган ўн тўрт ботмон бирич (қўйма металл)дан ясалган ёйдан ўқ отиб Асқар тоғининг катта чўққиларини юлиб юборади. Шунда барча халойиқ «Дунёдан бир кам тўқсон алп ўтди, алпларнинг бошлиғи Рустами дoston эди, охири бу Алпомиш алп бўлсин», – деб Ҳакимбекка Алпомиш деган ном беради. Дoston давомидан Алпомиш ўзига қўйилган ном масъулиятини руҳан ҳис этади ва Бойсун-Кўнғирот юртида ўзининг мардлиги, жасурлиги билан донг таратади.

«Алпомиш» дostonини таҳлил қилган энг машҳур тадқиқотчилар асарда юртимизда давлат тизимининг пайдо бўлиш тарихи ўзининг бадиий муҳри ифодасини топганлигини илмий жиҳатдан ўрганишган. Ҳакимбекнинг отаси Бойбўрининг закот олиш ҳақидаги фармойиши бу жараённинг бошланиш нуқтаси бўлиб хизмат қилади. Акасига закот тўлашдан бош торган Бойсарининг олти ойлик йўл нарида жойлашган Қалмоқ юртига ўзига қарашли ўн минг элат билан кўчиб кетади. Балоғатга етган Алпомишнинг биринчи сафари ана шу одамларни юртига қайтаришдан ибрат бўлади. Алпомиш қалмоқларнинг тўқсон алпи билан отининг зотдорлигида, ёйининг сифати зўрлигида, ўқ отишда, курашда мусобақалашиб, Шоҳимардон пири дуоси билан бешик кетди қилинган Барчинойга мардлик кўрсатиб уйланишга эришади.

«Алпомиш» дostonида давлат тизимини вужудга келтириш ғояси оталар ва болалар муаммосининг кун тартибига қўйилишига восита бўлди. Ҳа, сиз тўғри таажжубланыпсиз. Минг йиллиги тантана қилинган «Алпомиш» дostonида олимларнинг таъкидлашига кўра, оталар ва болалар муаммоси қўйилган. Ўзингиз ўйлаб кўринг: Ҳакимбек закот бериш фикрини илгари сурди. Бу закот ислом динидаги закотдан тамоман фарқ қилган

ни ҳолда фуқаронинг давлатга тўлаши шарт бўлган йиллик солиқ маъносини англатар эди. Чунки Бойбўри ўғли Ҳакимбекнинг маслаҳати билан исломий закот ҳисобида укасида бир йиллик даромаднинг қирқдан бир улуши (агар шу ўлчов билан ёндашилса, Бойсарининг акасига минглаб қўй, от ва бошқа чорва молларини бериши керак эди. Қолаверса, закот бадавлат одамга эмас, ночорларга ҳадя этилади)ни топшириши лозим бўлади. Бойбўри эса ундан бор-йўғи битта улоқ беришни сўраган.

Айни чоғда, агар Бойбўри укасида зарурат рўй бергани учун юз минг қўй сўраганида Бойсарининг бу илтимосни бажариши мумкин эди. Аммо ака юртбошилиқни даъво қилиб, закот-солиқ сифатида улоқ сўради. Ука ҳам уни тўғри тушуниб, рад жавобини берди: закотчиларни жазолади, ўзи бошлиқ ўн минг уйли Кўнғирот эли билан маслаҳатлашиб Қалмоқ юртига кўчиш режасини тuzди. Натижада Ҳакимбек ўйлаб топган закот давлат томонидан белгиланаётган солиқнинг рамзий ифодасини англатади. Ана шу лавҳадан бошлаб дostonдаги асосий қахрамонлар: Бойбўри ва Бойсарининг оталар; Ҳакимбек, Қалдирғоч, Барчин – болалар гуруҳига ажралади. Болалар гуруҳи бутун хатти-ҳаракатларини жамият тузумининг янги босқичини ҳимоя қилишга қаратилади. Бу йўлда мардлик кўрсатишга бел боғлашади. Бойсун – Кўнғирот юрти келажаги учун хизмат кўрсатишга аҳд қилишади. Оталар гуруҳи эса фарзандларининг ғояларига қаршилиқ қилишади. Бойсарининг элати билан ўзга юртга кўчиб кетади. Бойбўри ўғли Ҳакимбекнинг ватанини ташлаб кетган элни қайтариш ҳаракатини тақиқлашга уринади.

Жамиятда режалаштирилган кескин янгилик ҳеч қачон хамирдан қил суғургандек осон амалга ошмаган. Бойсарининг оталар вакили сифатида кўчиш қарорига келгани-

да, биринчи бўлиб унинг қизи Барчин мардлик кўрсатади. У онасига ўзга юртда мусофир бўлиб яшашнинг мушкулликларини айтиб, отасини ўз ниятидан қайтариш кераклигини тушунтиради. Аслида Барчин болалар тарафида туриб Ҳакимбек ғоясини ҳимоя қилмоқда. Солиқни тўлашга қақирмоқда. Барчиннинг ота-онасига маслаҳат бериши «Алпомиш» дostonидаги мардлик ғоясининг дастлабки лавҳасини ташкил қилмоқда: мантиқан Ҳакимбекни қўлламоқда.

Иккинчи мардлик Қалдирғоч томонидан амалга оширилади. Бойсарининг Қалмоқ юртига борганидан сўнг Кўкалдош бошлиқ етти ака-ука алплар зўрлик билан Барчинга уйланмоқчи бўлади. Барчин нажот сўраб Ҳакимбекка хат ёзади. Бу хат тақдир тақозоси билан Бойбўрининг қўлига тегади ва у ўғлининг четга кетишини истамай хатни сандиққа яширади. Тасодифан Барчиннинг ёзган мактубини топиб олган Қалдирғоч акасини ўз ёрини ҳимоя қилишга чорлайди. Аммо Ҳакимбек сафарга отланиш истагини билдирмайди. Шунда Қалдирғоч акасига:

**Кечасини ёруғ қилар
тўлаган ой,
Кашалда талаида
қопти Барчиной,
Мард йигитини ёри
талаи бўлами,
Эр йигитининг ёрин
қалмоқ олами,**

деб уни лоқайдликда айблайди. «Нар-мода ишини бунда қилмагин», – дея озгина ҳақорат қилишга ҳам бориб етади. Бу сўзлар Ҳакимбекнинг суяк-суягидан ўтиб кетади ва ёри учун курашга отланади. Фозил Йўлдош ўғлининг бахшилик маҳорати шундаки, Барчин, Қалдирғоч, Ҳакимбекни дostonдаги асосий қахрамонлар сифатида мардлик хусусиятларини навбатма-навбат кўрсатишга эришган. Натижада Қалдирғочнинг жасорати ва тадбиркорлиги туфайли Алпомиш – Ҳакимбек ўзининг биринчи сафарига йўл олади. Аслида унинг сафари фақат Барчинни қалмоқлардан қутқариш эмас, балки Бойсун – Кўнғиротдан ажралган элни ўз ватанига қайтариб, юрт бирлигини амалга ошириш эди. Ва бу муҳим масаланинг ижобий ечимини топишда Қалдирғоч ҳал қилувчи вазифани бажариб улгурди.

«Алпомиш» дostonини дунё фольклоршунос олимлари бир овоздан мардлик, жасурлик, қахрамонлик эпоси деб тан олишлари бежиз эмас. Ўн тўрт ёшли Ҳакимбек отасининг қаршилигига қарамай Қалмоқ – Кашал юртига бир ўзи сафар қилади. Олти ойлик масофани Бойчибор оти ёрдамида жуда тез босиб ўтади. Барчин эса етти алпдан сўраган муддати давомидан уни сабрсизлик билан кутади. Кўкалдошнинг укаси Кўкамун унга зўрлик кўрсатиб ўтовдан олиб чиқ-

моқчи бўлганида бир қўли билан алпнинг елкасига етади, бир қўли билан белбоғидан тутаяди: «Ё, Шоҳимардон пири», – деб кўтариб, ерга уради.

Ўзбекнинг қизи мардлигидан рақибнинг оғзи-бурнидан қон кетиб беҳуш бўлиб қолади. Шундан сўнг қалмоқлар Барчин сўраган олти ойлик муддат давомидан унга тегиша олмайди, қўрқишади. Аммо Ҳакимбек Қалмоқ юртига етиб келганда Кўнғиротлик ёрининг этагидан тутиб ҳам кетмайди. Ўртага тўртта шарт қўяди ва шартнинг бажарилишини назорат қилар экан, ўзи Ҳакимбек тарафидан бўлса ҳам одамлар кўзига одил кўринишга ҳаракат қилади.

Фольклоршунос олим Муҳаммаднор Саидовнинг илмий ишларида Барчиннинг тўртта шартда юртга подшоҳ бўладиган одамни синовдан ўтказиш режалаштирилгани алоҳида қайд этилган. Ўйин, унинг оти зотдор тулпор бўлиши, ёйи сифатли бўлиши, шоҳликни даъво қилган шахс ўқ-ёйдан моҳирлик билан фойдаланиши, айниқса, жисмонан бақувват бўлиши назарда тутилган. Тўртинчи шартга биноан Ҳакимбек Қалмоқ юртидаги тўқсон алпни курашда енгиши керак эди. Бу синовнинг энг муҳим нуқтаси Кўкалдош билан боғланади. Мусобақа якунида Ҳакимбек билан Кўкалдош кураш тушади. Бахши аввало бу паҳлавонларнинг сўз орқали мунозара қилишини маҳорат билан тасвирлайди.

Хусусан, Алпомиш Кўкалдошга ўзининг мардлигини таърифлаб шундай дейди:

**Ҳар ким ўз элига беки,
тўрами,
Ўзи ўлмай киши
ёрин берами?
Бунча сўзни лоф урмагин,
сен қалмоқ,
Кел энди майдонда тургин,
ё аҳмоқ.
Билмайман, майдонда
кимлар ўлади?**

Ўртада қаттиқ кураш бошланади. Турпоқлар чангийди, тўзанг бўлади, ерлар шудгорга айланади, аммо икки тарафнинг кучи тенг келгани учун ғолиб аниқланмайди. Ана шундай бир руҳий мураккаб вазият ҳукм суриб турган бир пайтда ёрдамга Барчин канизлари билан етиб келади. У Ҳакимбекнинг ориятига тегадиган гапларни атайин айтиб, ёрини кескин ҳаракат қилишга ундайди, шу билан бирга, кураш тушиш илмидаги энг зарур ҳисоблаган усулни эсига солади:

**Очилар баҳорда
боғларнинг гули,
Гулни кўрса, маст бўп
сайрар булбули,
Нар-мода бўлибсиз
бий бобом ули.
Йиқолмасанг,
бизга беринг навбатди,
Жуда келди Барчин ёринг
ғайрати,
Ушлагандан кўкка
отмай не бўпти?**

Барчиннинг танбеҳидан кейин Алпомиш кураш ту-

ҒОЯСИ

шишдаги ўрганган сирларни ишга солади ва Кўкалдошни осмонга отиб юборади. Алл осмондан ерга зарб билан тушиб жон таслим қилади. Алпомиш ёри Барчиннинг ҳамма шартларини бажаради ва унга уйланади. Аввалроқ айтиб ўтганимиздек, Алпомиш Қалмоқ юртига Барчин учун келган эди, аммо унинг асл мақсади ўн минг уйли Қўнғиротни ўз ватанига қайтариб олиб кетиш ва марказлашган давлатни барпо қилиш эди. Қўнғиротликларнинг юртига қайтиш режасидан хабар топган Қалмоқнинг подшоси Тойчихон бутун қўшини билан Ҳақимбекка қарши отланади. Аммо қахрамонимиз тарихнинг унинг зиммасига юклаган масъулиятини бутун вужуди билан ҳис қилади ва закотни ўйлаб топганидаги мақсадига эришади. Қўнғирот – Бойсун халқи бирлашиб бир Ватанда яшаш гаштини сурадилар.

Достоннинг иккинчи қисмида Алпомиш бутун эл билан юртига қайтишдан бош тортган Бойсарини Тойчихон зулмидан озод қилиш учун Қалмоқ юртига иккинчи марта сафар қилади. Маккор Сурхайил кампининг тузоғига илиниб зиндонга ташланади. Шунда уни қутқариш учун Қоражон зиндон бошига келади ва арқон ташлаб дўсти Алпомишни қутқармоқчи бўлади. Зиндоннинг ярмига кўтарилган Алпомишнинг мардлиги тутиб бир кунмас бир кун Қоражон унга зиндондан қутқарганлигини таъна қилиши мумкинлигини ўйлайди ва оёқ қўлини зиндон чеккасига тираб олади. Алпомиш эпосида асосий қахрамон ўз бошига тушган кулфатдан ўз кучи, заковати, иродаси, мардлиги туфайли ўзи озод бўлиши аънанасига алоҳида риоя қилинади.

«Алпомиш» достонида ҳам бахши Фозил Йўлдош ўғли бу қонидани бузмаган. Ҳақиқатан ҳам Алпомиш зиндондан ўз ақли ва тадбиркорлиги билан қутулиб кетади. Етти йилдан сўнг Бойсун – Қўнғирот юртига қайтиб келади ва азалий мақсадига қўра, ўз Ватанида давлат тузади. Бахши ўз қахрамонининг олий нияти унинг ҳамфикрлари Барчин ва Қалдирғоч мардликлари туфайли амалга ошганини ифодалашга алоҳида эътибор берган. Достонни ўнлаб халқ фарзандлари даврасида маҳорат билан ижро этиш воситасида ёш авлодни юртига муҳаббат, мардлик ва жасорат руҳида тарбиялашга муносиб ҳиссасини қўшишга муваффақ бўлган. Натижада «Алпомиш» достони мардлик ғоясини илгари сурувчи қахрамонлик эпоси сифатида ўзбек халқи ҳурматида эришган.

Омонулла МАДАЕВ,
доцент.

Жаҳолатга қарши маърифат билан

Дин инсон руҳини поклаши, одамлар ўртасида меҳр-оқибат туйғуларини мустаҳкамлаши, миллий қадрият ва анъаналарни асрашга хизмат қилиши билан ҳар қандай жамият ҳаётида муҳим ўрин тутари. Айниқса, инсоният мураккаб тараққиёт жараёнини бошидан кечираётган ҳозирги даврда диннинг турли халқлар ўртасида мулоқот ўрнатиш, уларни маънавий ва руҳий жиҳатдан яқинлаштириш, зулм ва зўравонликка қарши биргаликда курашга даъват этиш борасидаги аҳамияти беқиёсдир.

Ислом КАРИМОВ

МУҚАДДАС ДИНИМИЗНИ НИҚОБ ҚИЛАЁТГАНЛАР

Сўнгги йилларга келиб, Ислом динини ўзларига ниқоб қилиб олган бир гуруҳ манфур кимсалар ва тоифалар пайдо бўлди. Улар жамият ўртасида бузғунчилик, ноҳақ қон тўкилиши каби салбий ҳолатларни авж олдириб, аҳолининг тинчини бузиб, эзгу амалларга чорловчи Ислом динига зарар етказиб, халқлар орасида низо чиқаришга, ниқоқ солишга ҳаракат қилмоқдалар. Энг ачинарлиси, улар ўз ҳаракатларини асослаш учун ҳар бир мусулмон учун муқаддас бўлган Қуръонни каримдан ўзлари билганча фойдаланиб, одамлар ўртасида фитна чиқаришга уринмоқдалар. Афсуски, баъзида улар ўз мақсадларига эришмоқдалар ҳам. Лекин тун ортидан ёруғ кун келгани каби, уларнинг асл башаралари кун сайин намоён бўлиб, кўзлаган мақсадлари эса пучга чиқмоқда.

Ўзбекистон қадимдан динлар ўлкаси бўлган. Исломдан аввал ҳам бу заминда ўнга яқин дин вакиллари аҳил-иноқ яшашган. Ўша даврларда динлараро муносабатларда бирор марта низо келиб чиққанлиги тарихий китобларда қайд этилмаган. Мўғул босқини исломлаштириш жараёнини тўхта-тиб қўя олмади, тасаввуф тариқатлари ривож топиб, Исломни бизнинг заминда ўзига хос белги олишига сабаб бўлди. Бу даврда Ислом Марказий Осиёда маъ-

навий ва ғоявий бирлаштирувчи куч сифатида муҳим аҳамият касб этди. Амир Темурнинг мўғулларга қарши курашида ҳам сўфийлар фаол иштирок этди. Тарихдан маълумки, Амир Темур Ислом динини ўзига хос, мутаассибликдан холи тушунган. Унинг комил эътиқоди бошқа динларни рад этиш ҳисобига бўлмаган. Бу жиҳатдан Соҳибқирон бобомиз нафақат ўз асри, балки ҳозирги замон кишиси учун ҳам намунадир.

Терроризм ва диний экстремизм аллақачон миллий, этник, диний тушунчалардан ташқарига чиқиб, бутун жаҳон тушунчасига эга бўлди. Жумладан, ҳозирги кунда нафақат алоҳида шахс, балки жинойи гуруҳ ва ғайриқонуний ташкилотлар ўзларининг ғараз мақсадлари ҳамда сиёсий, иқтисодий, миллий, диний, шахсий ва шу каби муаммоларини ечиш учун диний-экстремистик ва террористик услубларни қўлламоқдалар. Чунки бу энг қулай услуб бўлиб, жамиятда, фуқаролар орасида кўрқув, эртанги кунга ҳамда амалда мавжуд бўлган давлат тузумига ишонсизлик ҳиссини уйғотади.

Шу боис мамлакатимиз мустақилликка эришгандан кейин Ўзбекистон Республикасининг ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралари терроризм, экстремизм, ақидапарастлик каби иллатларга

қарши курашни биринчи навбатдаги устувор вазифалардан деб билдилар. Бу каби иллатларга қарши Юртбошимиз таъбирлари билан айтганда ғояга қарши ғоя, фикрга қарши фикр, жаҳолатга қарши маърифат билан курашмоқдалар. Ўз мақсадларидан қайтмаган бузғунчи шахсларга нисбатан амалдаги қонунларда кўзда тутилган чоралар қўриляпти. Шу сабабли юртимизда тинчлик-осойишталик ҳукм сурмоқда.

Кези келганда бевосита бизнинг юртимизга хавф туғдиришга, унда ҳукм сураётган барқарорликни издан чиқаришга уринган айрим ғайриқонуний диний-экстремистик ва террорчилик йўналишидаги ташкилотлар ҳақида тўхталсак. Булар «Нурчилик», «Ҳизбут-таҳрир ал-исломий», «Туркистон ислом ҳаракати», «Исломий жиҳодиттиходи», «Ақромийлар», «Ироқ ва Шом ислом давлати» (ИШИД), «Жабхат ан-нусра» каби ташкилот ва оқимлардир. Булардан ташқари, «Толибон», «Ал-Қоида», «Боко харам», «Жамоат ал-муслимун», «Ҳизбуллох» (Туркия), «Лашкари тойба», «Абу Саййаф» сингари кўплаб ташкилотлар ҳам дунёнинг турли бурчақларида бузғунчиликлар содир этишмоқда.

Юртимизда ғайриқонуний фаолият кўрсатаётган ташкилотларга нисбатан кўрилган чоралар натижасида улар-

нинг ҳаракатларига чек қўйилган. Аммо аксар мамлакатларда фаолияти тақиқланганига қарамай ғайриқонуний ҳаракатларини давом эттираётган қатор ташкилотлар халигача дунё ҳамжамиятига хавф солмоқда, бегуноҳ инсонларнинг қони тўкилишига сабаб бўлмоқда.

Мазкур ташкилотларнинг фаолияти, улар содир этаётган хунрезликлар соф исломий таълимотларга зид эканлиги тарихда ҳам қораланган, ҳозирги кунда ҳам қораланиб келинмоқда. Мисол тариқасида барчамиз учун муқаддас бўлган Қуръонни каримнинг «Кимда-ким қасддан бир мўминни ўлдирса, унинг жазоси жаҳаннамда абадий қолишидир. Яна унга Аллоҳ ғазаб қилгай, лаънатлағай ва унга улкан азобни тайёрлаб қўйгай» деган оятини келтириш мумкин. Мазкур оят кўрсатмалари бузилаётганлигини таъкидлаб, улар хусусида «Ер узини бузадиган, экину наслларни ҳалок қиладиган экстремистик фирқалар, мутаассиб ва террорчиларнинг исломга ҳеч қандай алоқаси йўқ. Балки бу исломнинг йўқлигидир. Мусулмонлар бу ишларнинг энг биринчи қурбонларидир. Булар мусулмонларни кофирга чиқаргани учун исломдан биринчи чиққан хорижийларнинг давомчиларидир» деб шарҳ беради Саудия муфтийси Шайх Абдулазиз Оли Шайх.

Шуни алоҳида қайд этиш жоизки, юқорида санаб ўтилган экстремистик ва террорчи ташкилотларнинг ҳозирги кундаги фаолиятида ўз мақсадларини амалга ошириш учун асосан замонавий ахборот коммуникацияларидан кенг фойдаланиш, интернет орқали турли тилларда тарғибот олиб бориш ва пухта ишланган стратегия асосида виртуал жамоатлар тузиш асосий вазифага айланган. Айниқса, ёшлар орасида мутаассибликка йўғрилган бундай форумларнинг тобора оммалашуви муаммонинг нақадар жиддий эканини намоён этади.

Бундай бузғунчи оқимларнинг асл мақсади дин байроғи остида талончилик ва босқинчилик, террорчилик ва кўпуровчилик ҳаракатларини содир этиш, жамиятга ҳар томонлама зарар етказиш орқали кишилар, айниқса ёшлар орасида миллатлараро ва динлараро адоват, миллатчилик ҳамда диний айирмачилик кайфиятларини шакллантиришдан иборат эканлигини ҳамма чуқур англаб етиши керак.

Абдумутал ЗАКУРЛАЕВ,
исломшунос.

Китоб жавонингизга

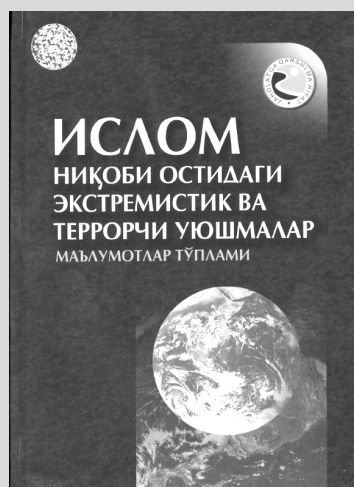
ДУНЁҚАРАШИМИЗНИ ЯНАДА КЕНГАЙТИРАДИ

Юртбошимиз ўз вақтида мафкура полигонлари ядро полигонларидан ҳам хавфлироқ эканлигини уқтирган эдилар. Бу сўзлар қайта-қайта ўз тасдиғини топмоқда. Сўнгги пайтларда инсон онги ва қалби учун кураш тобора авж олмоқда. Айниқса, шу кеча-кундузда Яқин Шарқда юз бераётган хунрезликлар ушбу ҳақиқатни тасдиқлаб турибди. Энг афсусланарлиси, турли ваҳшийликларни содир этаётган гуруҳларнинг кўпчилиги муқаддас динимизни ўзига ниқоб қилиб оляпти.

Ана шундай бир пайтда Тошкент ислом университети Исломшунослик илмий-тадқиқот маркази томонидан «Ислом ниқоби остидаги экстремистик ва террорчи уюшмалар» номли маълумотлар тўпламининг нашр этилгани бағоят савоб иш бўлди. Китобда ислом дини ниқоби остида фаолият кўрсатаётган мутаассиб, экстремистик ва террорчи ташкилотларнинг пайдо бўлиш тарихи, ғаразли мақсадлари, ғоявий-ақидавий асослари, молиявий манбалари, фаолият усуллари ва ғайриисломий моҳияти акс эттирилган. Шунингдек, тўпламдан бугунги кунда мазкур оқимлар даъватчилари томонидан тарғиб қилинаётган ғоя ва тамойиллар муқаддас динимизга бутунлай ёт эканлиги-

ни исботлаб берувчи машҳур уламоларнинг фатволари ҳам ўрин олган.

Шу кунларда мамлакатимизнинг барча жойларида диний уламоларимиз ва исломшунос мутахассислар иштирокида диний-экстремистик ва террорчилик гуруҳларининг асл мақсадларини очиб беришга бағишланган турли тадбирлар ўтказилиб турилди. Бу ишларни бундан кейин ҳам давом эттириш керак. Ана шу тадбирлар чоғида диний мутаассибликнинг вайронкор моҳиятини, маънавий қадриятларимизга таҳдидини очиб беришда, аҳолида, хусусан ёшларимизда уларга қарши ғоявий иммунитетни мустаҳкамлашда ушбу китобдан фойдаланилса айти мударра бўлади деб, ўйлаймиз.

Жараён

Ўзбекистон Республикаси ИИБ Қоровул қўшинларида янги ўқув йили бошланди. Жумладан, подполковник Шухрат Шамсиддинов командирлик қилаётган ҳарбий қисмда ҳам янги ўқув мавсуми катта тайёргарликлар билан бошлаб юборилди. 2015–2016 ўқув йили «Хушёр ва огоҳ бўлиш, интеллектуал салоҳиятли ва ҳар қандай жанговар хизмат вазифаларни бажаришга тайёр бўлиш бизнинг устувор мақсадимиздир» шиори остида ўтказилмоқда.

ИНТЕЛЛЕКТУАЛ САЛОҲИЯТЛИ МУТАХАССИС ЮКСАК МАРРАНИ КЎЗЛАЙДИ

Даставвал ҳарбий қисмининг барча шахсий таркиби жам бўлган маънавият хонасида «Марказий Осиё ва жаҳондаги ҳарбий-сиёсий вазият. Хушёрлик, огоҳликни ошириш бўйича ҳарбий хизматчиларнинг вазифалари» мавзуида маъруза қилинди. Унда жаҳон сиёсий майдонида рўй бераётган воқеалар, минтақавий ва глобал хавфсизликка таҳдид солаётган ҳолатлар тўғрисида кенг маълумот берилди. Сир эмас, бугунги кунда дунёда, хусусан, Сурия, Ироқ, Яман каби яқин Шарқ мамлакатларида юз бераётган турли келишмовчиликлар, урушлар ҳеч кимни бефарқ қолдирмайди. Урушлар туфайли тинч аҳоли кўраётган ситамлар, террорчилик актларининг содир этилаётгани дунё афкор оммасини ташвишга солиб келмоқда. Бу мавзу ҳарбий қисм шахсий таркиби учун ҳам долзарб масалалардан бири эди.

— Жаҳонда рўй бераётган бундай воқеалар ҳар биримизни янада хушёр бўлишга ундайди, — дейди ҳарбий қисм 4-ўқчи батальони 5-взводи командирининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари, катта лейтенант Бобур Содиков. — Шунини алоҳида таъкидлаш лозимки, армиянинг қудрати фақат унинг жанговар тайёргарлиги, замонавий қурол-аслаҳа билан таъминлангани билан

ўлчанмайди. Шахсий таркиб нафақат жисмоний ва жанговар салоҳиятга эга бўлиши, балки маънавий дунёқароши бой, барча воқеа-ҳодисалардан хабардор, ўз мустақил фикрига эга, ҳар қандай вазиятда тўғри ва адолатли қарор қабул қиладиган бўлиши лозим. Бу борада ҳарбий қисмда ўтказиб келинаётган маърифат ва сиёсий ўқиш машғулотла-

сий таркибда катта қизиқиш уйғотди. Кўргазмада қурол-малардан фойдаланиш борасида бошланғич кўникма ҳосил қилинди.

— Кўргазманинг аҳамияти жуда катта бўлди, — дейди взвод командири, катта лейтенант Абдухамид Аслонов. — Айниқса, муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган аскарлар ва шартнома асосида хизматни эндигина бош-

ларида давом эттирилади. Шу кундан бошлаб оддий аскардан тортиб барча офицерларгача матонат ва содиқлик билан ўз Ватанига хизмат қилиш мақсадида ўзининг жанговар ҳамда маънавий тайёргарлигини муттасил ошириб бориш талаб этилади.

Кези келганда, мазкур ҳарбий қисмлар кўплаб муваффақиятларга эришиб

йиллиги арафасида Президентимизнинг Фармонида кўра, ҳарбий қисм қоровул бошлиғи, катта сержант Қоҳир Уринов «Содиқ хизматлари учун» медали билан тақдирланди.

Бундан ташқари, ушбу ҳарбий жамоада қатор нуфузли халқаро спорт мусобақаларида муваффақиятли иштирок этиб, юртимиз байроғини юксакка кўтарётган

кўплаб спортчилар ҳам хизмат қилиб келаяптики, улар билан сафдошлари ҳақли равишда фахрланади. Шундай спортчилардан бири, дзюдо бўйича кўплаб мусобақалар ғолиби, 2007 йилги Жаҳон чемпионатида учинчи ўрин, 2014 йилги «Катта дубулға» турнирида иккинчи ўрин соҳиби бўлган сержант Дилшод Чориевдир. 2014 йил Жанубий Кореянинг Инчон шаҳрида бўлиб ўтган Осиё ўйинларида у кумуш

медални қўлга киритди. Шунингдек, бу ерда 2007 йил каратэ спорти бўйича ўтказилган мусобақада Ўзбекистон чемпиони бўлган I ДАН қора белбоғ соҳиби Чарос Нурматова, енгил атлетика бўйича Жаҳон чемпиони Александра Катлерова ҳам хизмат қилаяптики, уларнинг фахру ифтихори дейиш мумкин.

Мана, ўқув йили ҳам бошланди. Эндиги вазифа барча ҳарбий қисмларда бўлгани каби ҳар бир хизматчининг ўз бурчини собитқадамлик билан бажариш, жанговар ва жисмоний тайёргарликларни мунтазам равишда ошириб бориш, Ватанга сидқидилдан хизмат қилишдан иборатдир. У офицер ёки оддий аскар бўладими, тинимсиз машқ қилса, ўз устида ишласа, умумҳарбий низом талабларига оғишмай риюя этсагина юқори натижаларга эришади, ўзининг ҳарбийлик бурчини бажаришга қодир бўлади.

Фозил МАМАШАРИПОВ.
Абу КЕНЖАЕВ
олган суратлар.

рининг аҳамияти катта бўлмоқда.

Шундан кейин шахсий таркиб гуруҳларга бўлинган ҳолда ҳарбий техника, қурол-аслаҳа, махсус воситалар кўргазмаси билан танишишди. Ҳар бир йўналиш бўйича алоҳида-алоҳида бурчаклар ташкил этилгани барча учун қулайлик яратди. Жумладан, турли қурол-аслаҳалар, транспорт техникалари, алоқа воситалари, қўлланган ҳолатларда жабрланганларга тиббий ёрдам кўрсатиш бўлимлари шах-

лаган ҳарбий хизматчилар учун булар муҳим аҳамият касб этди. Ҳарбийлар ҳар бир бўлимдаги асбоб-ускуналарнинг хусусияти, улардан қандай пайтда фойдаланиш зарурлиги тўғрисида бошланғич маълумотга эга бўлишди. Мутахассисларга мурожаат қилиб, ўзларини қизиқтирган саволларга батафсил жавоб олишди.

Таъкидлаш лозимки, бу каби машғулотлар эндиликда йил бўйи ҳафтанинг белгиланган кунлари ҳар бир батальоннинг ўз синф хона-

келаётганини алоҳида таъкидлаб ўтишни истардик. Масалан, ўтган йили 4-ўқчи батальон қоровулхонаси Қоровул қўшинлари ўртасида ўтказилган «Энг намунали қоровулхона» танловида учинчи ўринни олган бўлса, Қуролли Кучлар тизимида ўтказилган танловда эса батальон командири, подполковник Темур Камилов «Энг яхши батальон командири» йўналишида биринчи ўринга сазовор бўлди. Мустақиллигимизнинг йигирма уч

Суратда: подполковник Темур Камилов ва сержант Дилшод Чориев.

Юз билан юзлашганлар

ШУКРОНАЛИК ТҮЙҒУСИ

Кўчада ўйнаб юрган болаларнинг шодон қийқириқларини кўриб, Мажид отанинг кўзларида севинч ёшлари ҳалқаланди. Ўзининг ёшлиги кечган суронли йиллар кўз олдига келар экан, тинчлик-осойишталик, тўкин-сочин ва фаровонликнинг нақадар улугъ неъматлигига, мана шундай дориламон кунларга етказганига яна бир бор шукрона келтирди.

Тошкент шаҳар Учтепа тумани «Бекобод» маҳалла фуқаролар йиғинида истиқомат қилувчи, табаррук 102 ёшни қаршилаган Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Мажид ота Ҳошимов фарзанду невараларига ўзининг хотираларидан сўзлаб беради ва уларни бугунги тинч-осойишта кунлар қадрига етиш-

га ундайди. Кексаларни йўқлаш, ҳолидан хабар олиш халқимизга хос қадрият. Шу боисдан Мажид отани маҳалла фаоллари, кўни-қўшнилари тез-тез йўқлаб туришади.

— Маҳалламизда 64 нафар 80 ёшдан ошган кексалар истиқомат қилади, — дейди «Бекобод» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Шоира

Маҳмудова. — Уларнинг панднасихати, юрт осойишталиги ва фаровонлиги йўлида амалга оширган ибратли ишлари ёш авлод учун намуна бўлмоқда. Мажид ота сингари юз билан юзлашган инсонларнинг кўплиги бизнинг бахтимиздир. Чунки тўй-маъракаларнинг тартибли ўтиши, бирор муаммонинг ижо-

бий ҳал этилишида доимо ёши улугъ инсонлар кўмагига таянамиз. Уларнинг ҳаётий тажрибалари фарзандларимизнинг оқ-қорани ажратишида, тарбияли бўлиб камолга етишида муҳим аҳамиятга эга.

Дарҳақиқат, йиллар давомида тўпланган тажрибадан ибрат олиб улғаяётган ёшлар эртага юрт қорига ярайдиган инсонлар бўлиб етишиши, шубҳасиз. Эътиборли жиҳати, кексалар фақат насихат қилмай, амалий ишлари билан ҳам ўрнак бўлаётир. Масалан, Мажид ота неварачевараларига иш буюрса, улар вақтида айтганини бажармасанга ёки унутиб, бошқа машғулот билан шуғулланса асло қоймайди, ҳеч қачон ёмон сўз айтмайди. Аксинча, ўша ишни ўзи бажаришга киришади. Буни кўриб, табиийки, улар дарҳол ҳатоларини англайди ва иккинчи мартаба

бундай бўлишига йўл қўймайди. Тарбиянинг бу усули ёш авлодда кексаларнинг ҳурмати жойига қўйиш, уларнинг айтганини қилиш сингари инсоний фазилатларнинг шаклланишида муҳим ўрин тутаети.

Фарзандлари қуршовида 36 нафар неварачевара, 42 нафар эваранинг сеvimли бобоси бўлиб умргузаронлик қилаётган Мажид ота халқимизга тинчлик-омонлик, хонадонларимизга файз-баракка, дастурхонларимизга тўкинчиликни тилаб дуо қилишдан чарчамайди. Юртбошимиз томонидан кексаларга кўрсатилаётган эътибор ва ғамхўрликдан мамнун. Мана шундай ёши улугъ инсонларнинг дуолари ижобат бўлиб, юртимизда осойишталик ҳукм сураётгани ҳар биримиз учун улкан бахтдир.

Шерзод АБДУСАМАНОВ.
Абу КЕНЖАЕВ олган сурат.

Соғлом бўлай десангиз...

ОРТИҚЧА ВАЗН — САЛОМАТЛИК КУШАНДАСИ

Одатда инсон 40 ёшдан ошгандан кейин турли салбий одатлар таъсирида организмда модда алмашинуви жараёнининг бузилиши билан кечадиган бир қатор оғир касалликлар пайдо бўла бошлайди. Бу касалликлардан энг кўзга кўрингани ва одамларни қийнаб келаётгани семиришдир. Семиришга олиб келувчи омиллар орасида биринчи навбатда овқатланиш меъёрларига амал қилмаслик, чекиш, спиртли ичимликларни меъёрдан кўп миқдорда истеъмол қилиш, шунингдек, ижтимоий-иқтисодий ва рухий ҳолатларни айтиб ўтиш лозимдир. Бундан ташқари, семиришнинг келиб чиқишига бир қатор ирсий омиллар ҳам сабаб бўлиши мумкин.

Таъкидлаш лозимки, айна пайтда бу касаллик билан ривожланган ва ривожланаётган давлатларнинг кўп минг сонли аҳолиси азият чекмоқда. Афсуски, у тобора кенг тарқалиб борапти. Бугунги кунда дунё аҳолисининг 25-30 фоизи унга мубталодир. Айниқса, шаҳарда яшовчи аёллар ўртасида семириш кенг тарқалган. Таҳлиллар шуни кўрсатадики, бу касалликка инсонларнинг ҳаддан зиёд кўп, палапартиш овқат ейиши сабаб бўлмоқда. Инсонлар ўз организми жисмоний имкониятини ҳисобга олмай кўп-кўп овқат истеъмол қилишдек зарарли одатга ўрганиб, ўзлари сезмаган ҳолда семиришга мубтало бўлишяпти. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотига кўра, биргина Шимолий Американинг 45 ёшдан ошган ва тана вазни меъёри кўрсаткичлардан 20 фоиз ортиқ бўлган аҳолисида ўртача умр тўрт йилга қисқарган.

Ўз навбатида семириш — бу касаллик ҳолати бўлибгина қолмасдан, айна пайтда, кўплаб бош-

қа касалликларни туғдирувчи, чақирувчи хавфли омилдир. Яъни, семириш касаллигини бошидан ўтказаяётган одамда камҳаракатлилик, рухий зўриқиш, сурункали чарчаш, организм фаолиятининг бузилиши, меҳнат қобилияти пасайиши кузатилади. Кишининг барвақт қаришига сабаб бўлади, организмнинг захиравий имконияти камаяди. Фаолиятсизлик оқибатида қондаги эритроцитлар сони камайиб, ёғ тўқимасининг қалинлашуви кузатилади. Натижада суяклар мўрт бўлиб қолади ва тўқималарнинг кислородни ўзлаштириш қобилияти пасаяди. Тана аъзолари фаолиятига, мушаклар, ички аъзолар, скелет, айниқса, марказий асаб тизими фаолиятига кучли салбий таъсир кўрсатади. Яна шуни унутмаслик лозимки, шўр ва аччиқ, қовурилган, дудланган маҳсулотлар, ўз вақтида овқатланмаслик, витамин С, Е етишмаслиги, овқатни яхши чайнамасдан ютиш, алкоголь, ортиқча овқат ейиш семиришни, у эса ошқозон ракин келтириб чиқаради.

Ёғли ва қовурилган, кам тўқимали овқатлар, сирканган егуликлар эса йўғон ичак раки пайдо бўлишининг сабабчиларидир. Яна бир семириш билан боғлиқ касаллик гиподинамия — жисмоний кам ҳаракат ҳолати, илмий техника таракқиёти оқибати бўлиб, одамларнинг жисмоний ҳаракатга бўлган эҳтиёжини камайтиришга олиб келади. Бунинг оқибатида жамиятда кишилар ўртасида юрак-қон томир касаллиги авж олади.

Семиришга олиб келувчи таомлар, яъни қовурилган, дудланган ва консервантлар билан турли хил канцероген моддалар борлигини унутмаслигимиз лозим. Ҳайвон ёғлари, гўшт маҳсулотларига термик қайта ишлов бериш жараёнида эса бир қатор канцероген ва мутаген моддалар ҳосил бўлиши аниқланган. Жумладан, 1 кг қовурилган гўшт ёки баллиқда бўладиган бензопирин 250 дона сигаретнинг

тутунидидаги бензопирин миқдори билан баробар эканлиги ҳисоблаб чиқилган. Шунинг учун бу турдаги таомларни камроқ истеъмол қилиш, аксинча, таркиби клетчаткали моддаларга бой маҳсулотларни кўпроқ тановул қилиш фойдалидир. Булар қаторига қарам, олма ва бошқа мева-сабзавотлар, ёрма кабилар қиради. Бу маҳсулотлар ичакларда осон ҳазм бўлиб, чиқиндиларни тезроқ чиқаришга олиб келади.

Семириш касаллигига мубтало бўлганларда қон томирлари атеросклерози икки марта, қон босими ошуви уч марта, қандли диабет касаллиги тўрт марта, ўт-тош касаллиги олти марта, полиостеоартроз тўрт марта, подагра уч марта, веналарнинг варикоз кенгайиши икки-уч марта кўп учраши аниқланган.

Тана вазнининг ортиқлигига қараб семиришни қуйдагиларга бўлиш мумкин:

► биринчи даража семириши (бунда тана вазни меъёрдан 30 фоизгача ортиқ);

► иккинчи даража семириши (тана вазни меъёрдан 50 фоизгача ортиқ);

► учинчи даража семириши (тана вазни 50-100 фоизгача ортиқ);

► тўртинчи даража семириши (тана вазни 100 фоиз ва ундан ортиқ).

Семиришни даволаш учун биринчи навбатда овқатланиш маданиятига қатъий риоя қилиш лозим. Таркибида ёғлар ва углеводлар миқдори камайтирилган парҳез таомларни истеъмол қилиш тавсия этилади. Бундай овқатлар таркибида оқсил ва витаминлар етарли бўлиши шарт. Калориялиги жиҳатдан бир кунда 1600-1800 килокалория, шифохона шароитида эса 1000-1400 килокалориядан ошмаслиги лозим. Семиришнинг 3-4 даражасида бунга қўшимча равишда ҳафтасига икки марта енгил-

лаштирувчи парҳез кунлари ўтказилиши мумкин. Бундай парҳез таомнинг қуввати бир кеча-кундузда 700-800 килокалориядан ошмаслиги ва творог, қатиқ, қайнатиб пиширилган ёғсиз гўшт каби таомлардан иборат бўлиши лозим.

Парҳез таом таркиби асосан мева-сабзавотлардан — қарам, сабзи, лавлаг, ошқовоқ, шолғом кабилардан иборат бўлади. Шу билан бир қаторда, ёшига ва жинсига мос бадантарбия машғулоти билан шуғулланиш тавсия этилади. Кўп ҳолларда ушбу касалликка чалинганлар ёки чалиниш арафасида бўлганлар ўзларини қатъий парҳез ёки очлик билан даволамоқчи бўлишади. Лекин семиришни очлик билан даволаш асосан шифохона шароитида ўтказилгани маъқул.

Жисмоний машғулотлар туфайли организмда мажбурий кислород танқислиги юзга келтирилади ва организмнинг барча тизимлари, аъзоларини вужудга келган бундай вазиятдан чиқариш учун зўриқиб ишлашга — чинқишга мажбур қилинади. Турли хил жисмоний машғулотларнинг организм учун ўта зарур бўлган аэробик самарадорлигининг моҳияти ҳам айнан жисмоний фаоллик билан белгиланади.

Хулоса қилиб айтганда, семириш билан боғлиқ хасталикларнинг олдини олиш ҳамда даволашнинг йўли — бир томондан энергетик қиймати ва таркиби жиҳатидан организм эҳтиёжига мос рационал овқатланиш бўлса, иккинчи томондан меҳнат қилиш ва дам ола билиш санъатидир.

Феруза ЗАКИРОВА,
ИИБ Марказий
поликлиникаси
бошлиғи,
подполковник.

ҚИДИРИЛМОҚДА

Жиноят содир этиб, тергов идораларидан қочиб юрган қуйидаги шахслар Самарқанд вилояти ИИБ томонидан қидирилмоқда:

Илҳом Ибодуллаевич ЎЛМАСОВ.

1966 йилда туғилган. Самарқанд тумани Улуғбек қишлоғи Хўжа Аҳрор маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 168-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Мизроб Муродович АСЛИЕВ. 1990

йилда туғилган. Самарқанд шаҳар Бекхо маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 168-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Талъат Бахтиёрович ОДИЛОВ.

1985 йилда туғилган. Самарқанд тумани Қўштамғали қишлоғи Қозиариқ маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 182-моддаси 2-қисми, 186-моддаси 1 ва 2-қисмлари, 189-моддаси 3-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Бахтиёр Рустамович ФАНИЕВ. 1977

йилда туғилган. Самарқанд тумани Каттакўрғонариқ қишлоғи Бухорий маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 273-моддаси 5-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Хушвақт Саидович НАСИМОВ. 1988

йилда туғилган. Самарқанд тумани Даштакибало қишлоғи Қозикўрғон маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 101-моддаси 1-қисми, 137-моддаси 2-қисми, 138-моддаси 2-қисми ва 165-моддаси 3-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Зоҳиджон Ражаббоевич

ЯДИГАРОВ. 1982 йилда туғилган. Булунғур тумани Олмазор маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 168-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Азизжон Мизробович ҲАМРОЕВ.

1985 йилда туғилган. Самарқанд тумани Улуғбек қишлоғи Хўжа Аҳрор маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 165-моддаси 3-қисми, 184-моддаси 3-қисми, 189-моддаси 3-қисми, 209-моддаси 2-қисми ва 227-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Муниса Абдуганиевна РАСУЛОВА.

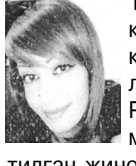
1983 йилда туғилган. Самарқанд тумани Қайнама қишлоғи Қуйиқайнама маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 131-моддаси 2-қисми, 135-моддаси 3-қисми ва 227-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Дилшод Ибодуллаевич ЗУБАЙДУЛЛАЕВ. 1981 йилда туғилган. Самарқанд тумани Оҳақлик қишлоғи Оҳақлик маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 140-моддаси 3-қисми ва 219-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

1981 йилда туғилган. Самарқанд тумани Оҳақлик қишлоғи Оҳақлик маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 140-моддаси 3-қисми ва 219-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Мунаввар Ҳамдамовна ИСОҚОВА.

1982 йилда туғилган. Самарқанд тумани Қўштамғали қишлоғи Пулимўғоб маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 223-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Қилмиш-қидирмиш

БИРОВГА ЧОҲ ҚАЗИСАНГ...

Очиқ-сочиқ кийинган қиз катта йўл ёқасида турганча ўткинчи машиналарга қўл кўтарарди. У тўфайли бошига бирор бало тушишини ўйлаб бирорта ҳам ҳайдовчи тўхтамас эди. Ниҳоят, ёш йигит бошқарувидаги «Матиз» автомашина унинг ишорасига ижобий жавоб қайтарди.

– Шаҳарга, – деди қиз кўз сузиб.

– Ўтиринг, – деди йигит унга бепарво оҳангда.

Бир неча дақиқалардан сўнг қизнинг овози жимликни бузди.

– Келинг, танишамиз. Исмим Дилноза (исмлар ўзгартирилган), сизникичи?

– ...

– Нега индамайсиз, исмингиз нима, қаерда ишлайсиз, суҳбатлашиб кетайлик, ахир.

– Исмим Шуҳрат, касбим кўриб турганингиздек.

– «Таксист» бўлсангиз жуда керакли одам экансиз, майлими, телефон рақамингизни ёзиб олсам.

Дилноза айтилган рақамларни ёзиб олгач, у билан янада яқинроқ танишишга уринди. Суҳбат асносида Шуҳратнинг уйланганини ҳам билиб олди. Шундан сўнг орага яна жимлик чўкди. Машина шаҳарга кираверишда, йўл ёқасидаги дўкон ёнида тўхтади.

– Икки дақиқа, – деди йигит узр оҳангида.

Қиз ҳам унинг узрига «бемалол», деган маънода жилмайиб бош ирғади.

...Ангрен шаҳрида яшовчи Шуҳрат ижарага машина олиб, киракашлик қиларди. Эрта тонгдан то

кечгача йўлда юриб, топган пулининг ижара ҳақидан органи рўзғордан ортмасди.

Ҳар доимгидек уйига қоронғи тушганда кириб келган Шуҳратни хотини очиқ чехра билан кутиб олди.

– Чарчамай келдингизми, кийимларингизни алмаштиргунингизча овқат сузиб келаман.

– Аввал телефонимни «зарядка»га қўй, ўчиб қолди.

Саида телефонни электр манбаига улаб ёққан эди ҳамки, нотаниш рақамдан «Эртага 100 доллар олиб келмасанг, хужжатларингни йўқ қилиб юбораман» деган SMS хабари келди. У рақамга кўнғироқ қилиб қиз боланинг овозини эшитгач, фигони фалакка кўтарилди:

– Ким бу қиз? Қандай хужжат ҳақида гапиряпти? Телефон рақамингизни қаердан олди?!

Шуҳрат хотинининг зардали саволларидан эсанкираб қолди. Машинани титкилаб паспорти ва бошқа шахсий хужжатлари йўқолганини билди. Такрор кўнғироқ қилиб қизни овозидан танигач, мақсади нима эканини сўради.

– Мақсадим пул! Пулни эртагаёқ ўйимга олиб келмасанг, ўзингдан кўр.

Дилноза шундай деб телефонини ўчириб қўйди.

Тонг отиши билан эрхотин Дилноза айтган манзил бўйича Оҳангарон туманига йўл олишди. Манзилга етиб келишгач, Дилнозага кўнғироқ қилишди. Лекин у «пулни олиб келганларингдан кейин учрашаман», деган

ча кўнғироқларга бошқа жавоб бермади.

Бу орада Саида эридан аразлаб ота-онасининг уйига кетиб қолди. Бундан хабар топган Шуҳратнинг онаси Зухра хола келинини олиб келиш учун бориб, барча гапни билиб олди.

– Бу ерда бир тушунмовчилик бўлса керак, қизим. Сал нарсага аразлайверманг, келинг, аввал тагига етайлик.

Қайнонасининг мулоҳазаси билан айтган гаплари Саидага таъсир қилди. Улар биргаллашиб, Дилнозанинг уйига бордилар. Нотаниш меҳмонларни унинг онаси кутиб олиб, ичкарига таклиф қилди. Уйга киргач, Зухра хола ўзи билган ҳамма гапни аёлга айтди.

– Ўғлимнинг айтишича, машинасига йўловчи сифатида ўтирган экан, у дўконга кирган пайтда қизингиз хужжатларини ўғирлаб олибди.

Шу пайт уйга кириб келган Дилноза беодобларча шанғиллаётди:

– Хужжатларни ўзи берган, ўғирлаб олганим йўқ! Ўғлингиз ўзи келсин, орани очиқ қилиб олишимиз керак...

Онасининг тарсақиси Дилнозанинг овозини ўчирди. Вазият бундай тус олишини ўйламаган Зухра хола келинини етаклаб уйдан чиқиб кетди.

Қайнона-келин хомуш, ўйчан ҳолда қайтишаркан, уларга йўлда Шуҳратнинг дўсти Жасур дуч келди.

– Нима гап, хола, хафа кўринасизлар? – сўради у салом-алиқдан сўнг.

Зухра хола бўлган воқеани Жасурга айтиб, ундан

ўртоғи билан бафуржа гаплашишни илтимос қилди.

– Хўп бўлади, хола. Шуҳрат билан албатта, гаплашаман. Хавотир олман, мен у қизни танийман, ҳаммаси яхши бўлади.

Жасур Шуҳрат билан учрашиб, иккаласи Оҳангарон туманига йўл олди. Йўл-йўлакай воқеанинг ипидан-игнасиғача сўраб олгач, унда бир режа туғилди. Дилнозага кўнғироқ қилиб, пулни олиб келаяётганини айтди, учрашув жойини белгилади. Шу орада бозорга ҳам кириб чиқди.

– Энди сен боравер, ўртоқ, хужжатларингни кечкурун ўзим олиб бораман.

– Тўхта, пулни қаердан оласан?

Жасур дўстининг саволига муғомбирона кўз қисиб, машинадан тушди.

Жасур Дилноза билан келишилган жойда учрашиб, ундан хужжатларни олди. Шундан сўнг буқланган ҳолдаги 100 АҚШ долларини қизнинг қўлига тутқазди-ю, шошиб турганини баҳона қилганча жўнаб кетди.

Ниятига осонгина эришган қиз бели оғримай топган пулини завқ билан томоша қиларкан, «сувенир учун» деган ёзувни кўриб аламдан қичқириб юборишига сал қолди...

Таассуфки, хужжатларини қайтариб олганидан таскин топган Шуҳратнинг муаммоси шу билан тугамаган эди. Эртасига уни Оҳангарон тумани ИИБга чақиришди. Чунки Дилноза Шуҳрат унинг номусига текканини, буни ҳеч кимга айтмаслиги учун уни алдаб сохта 100 АҚШ доллари берганлигини билдириб, туман ИИБга ариза билан мурожаат қилган эди.

Туман ИИБ тергов бўлими бўлинма бошлиғи, майор С. Акмалов Шуҳрат билан суҳбатлашгач, унинг турмуш ўртоғи, онаси ва дўсти Жасурнинг ҳам кўрсатмаларини эшитди. Шундан кейин Дилнозанинг экспертизадан бош тортиши сабабини тушунгандек бўлди. Акс ҳолда ўзи жавобгарликка тортилишини эшитгач, Дилноза рози бўлди. Экспертиза хулосалари эса унинг ёлғон хабар берганини тасдиқлади.

Қинғир йўл билан осонликча пул топишни ўйлаган Дилноза бир оилани бузиб юбориши, бегуноҳ йигитни абгор қилиши мумкин эди. Бировга чоҳ қазисанг, унга ўзинг тушасан, деган халқ мақоли яна бир бор ўз исботини топди.

Иномжон ИМОМХҲАЕВ.

Жиноятга жазо муқаррар

ТУНДА КЕЗГАН ШАРПАЛАР

ёки беҳуда тавбалар

«Тун қоронғиси – ўғрининг паноҳи», дейишади. Сир эмаски, кўплаб жиноятлар, жумладан ўғрилик, талончилик, босқинчиликлар аксарият ҳолларда тунда содир этилади. «Кўр кўрни қоронғида топибди» деганларидек, қалби сўқир кимсалар тун зулматида топишиб, ўз шум ниятларини амалга оширишга уринишади.

Таъбир жоиз бўлса, бундай бадният кимсаларнинг қилмиши бойўғлининг тунги пайтда «ов»га чиқишига ўхшайди. Фақат фарқи шундаки, бойкуш сичқон, каламуш каби кемирувчиларни овлаб, одамларга фойда келтиради. Инсон қиёфасидаги «бойўғли»лар эса аксинча, ўз йўлида жимгина кетаётган одамларнинг «шўрини куритишади». Уларга «ўлжа» бўлса бас, қолгани қизиқтирмайди. Бу «луқма»ни кўлга киритиш оқибатида кимлардир моддий ёки маънавий зарар кўриши, кимлардир соғлигини йўқотиши, тан жараҳати олиши, баъзан эса ҳаётдан кўз юмиши мумкинлиги бундай кимсаларни асло ташвишга солмайди.

Яхшиямки, ички ишлар идоралари ходимлари эл-юрт осойишталигини сақлаш, фуқароларни ўғри-каззоб ва бошқа муттаҳамларнинг жиноий тажовузларидан ҳимоя қилиш мақсадида туну кун бедор бўлиб хизмат олиб боришмоқда. Соҳа вакилларининг ўз хизмат ҳудудларида зиммаларига юклатилган вазифаларни сидқидилдан бажаришлари самараси ўлароқ, кўплаб ҳуқуқбузарликларнинг олди олинмоқда. Аксар жиноятлар «иссиқ изида» фош этилиб, жиноятчилар қилмишларига яраша жазога тортиляпти.

Ушбу мақоламизда сиз азиз муштарийларимизга Тошкент шаҳрида ва пойтахт вилоятида содир этилган жиноятлар ҳақида ҳикоя қилмоқчимиз. Жорий йилнинг 2 мартга ўтар кечаси Тошкент шаҳрининг Сергели туманида номаълум шахс атрофда ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб, кўчада кетаётган, Чилонзор туманида яшовчи Фариданинг бўйнидаги тилла занжири юлиб қочади. Жувоннинг бахтига, шу ҳудудда хизмат бурчини ўтаб юрган патруль-пост хизмати ходимлари келиб қолишади. Аёл шоша-пиша уларга бўлган воқеани айтиб беради. Ходимлар талончининг изига тушишар экан, йўл-йўлакай бўлган воқеа ҳақида рация орқали ички ишлар бошқармаси навбатчилик қисмига хабар беришди. Ниҳоят, кўп қаватли уйлар орасидан қочиб кетаётган шарпани кўриб қолишди ва тезда унинг ортидан югуришди.

– Тўхта! – қичқирди ходимлардан бири.

Аммо жиноятчи бу гапга ҳам парво қилмай, ҳаллослаганча қочиб борар-

ди. Ниҳоят ходимлардан бири унга етиб олди ва дарҳол қўлини орқага қайирди.

– Тилла занжир қани? – дея сўради иккинчи ходим етиб келган захоти унинг қўлига кишан ураркан.

– Қанақа тилла занжир?! Мен ҳеч қанақа занжирни кўрганим йўқ, – дея безрайди номаълум кимса.

Аммо ходимлар текшириб кўришганида, унинг ички ён чўнтагидан тилла занжир чиққач, лом-мим дея олмай бош эгиб қолди. Шу пайт жабрланувчи ҳам етиб келди.

– Шуми? – дея сўради ходим, – тилла занжирни кўрсатиб.

– Ҳа, ҳа, худди ўзи, – деди аёл ҳаяжонланиб. – Раҳмат, сизларга!

Сўнг талончига ўқрайиб қараб деди: – Сенга эса минг лаънат, ярамас!

Шу пайт навбатчилик қисми автомашинаси ҳам етиб келди ва улар биргаликда ИИБга йўл олишди.

Тунги талончи пойтахтимизнинг Кўйлик мавзесида яшовчи муқаддам судланган Андрей (исми ўзгартирилди) бўлиб чиқди. Илгариги қилмишлари учун тайинланган жазодан ўзига тегишли хулоса чиқармай, яна бировнинг мулкига кўз олайтирган бу кимса қонун олдида жавоб берадиган бўлди.

Жорий йилнинг 4 мартга ўтар кечаси Тошкент вилоятининг Қибрай туманида яшовчи Қ. Даврон кўчада ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб, пойтахтимизнинг Юнусобод туманидаги кўп қаватли уйлардан бирининг ёнида қаровсиз қолдирилган «Спарк» русумли автомашинанинг орқа ойна тозалагини ечиб олди. Шу томонга келаётган ички ишлар ходимларини кўриб, аста «қуён» бўлиш ниятида қадамини тезлатди.

– Анави йигит негадир кўзимга шубҳали кўринапти, – деди уни пайқаб қолган ходимлардан бири.

– Ҳа, кўлидаям нимадир борга ўхшайди, – деди иккинчиси. Сўнг унга қараб қичқирди:

– Ҳов, ука! Қани, бир дақиқага тўхтаг-чи?

Аллақачон ўзини тун қоронғисига олган шарпа кўлидаги нарсани ташлаб, югуриб қоча бошлади. Ходимлар унинг ортидан югуришди. Йигитча анча эпчилгина экан, аммо ходимлар ҳам анойи эмас эди.

«Бузоқнинг юргани сомонхонагача» деганларидек, ниҳоят ходимлар «ўғригина бола»ни кўлга олишди. Йигитча ташлаб юборган нарса, яъни автомашинанинг орқа ойна тозалагичи ашъвий далил сифатида олинди.

Минг афсуски, ота-онасининг эътиборсизлиги ва лоқайдлиги туфайли, тунда кўчада сандироқлаб юрган, эндигина 21 ёшни қоралаган бу йигитнинг пешонасига «ўғри» деган тамга бир умрга муҳрланадиган бўлди. «Саёқ юрсанг, таёқ ейсан» деганлари шу-да. Бу жуда ачинарли ҳол, албатта. Аммо начора, қонун олдида ҳамма баробар. Бу йигит ёшлиқ қилиб, билмасдан ўғриликка кўл уриб қўйибди, бир марта кечирайлик деб уни жазодан бутунлай озод қилиб юбориб бўлмайди. Тўғри, балки унинг феъл-атвори ижобий тавсифланиши (агар шундай бўлса, албатта) инobatга олиниб, қайсидир маънода жазони енгиллаштириш мумкин.

Ҳаётда ўз ота-онаси, ака-укалари ёки бошқа қариндошларининг қачонлардир билиб-билмай қилган жиноятлари учун судланиб чиқишлари оқибатида «қариндоши судланган экан» деган «ном» орттирганлар озмунча дейсизми? Шу боисдан, ҳар бир инсон ўзининг, фарзандларининг ва яқин қариндошларининг шаънига доғ туширмаслик учун жамиятда ўрнатилган қонун-қоидаларга қатъий риоя қилиши, биргина қалтис ҳаракати ёки ҳаракатсизлиги туфайли жиноятчига айлиниб қолишдан ўзини асрай билиши лозим.

Дунёда ҳаёт ва мамот ўртасидаги масофа бир қадам бўлганидек, тўғрилик ва ўғрилик, ҳалоллик ва нопоклик ўртасидаги масофа ҳам ўйламасдан кўйилган бир қалтис қадамдир. Шундай экан, ҳар бир қадамнингизни ўйлаб босинг! Ўзингизни ҳам, яқинларингизнинг ҳам шаънига доғ туширманг. Зеро, инсон номи ҳаммиша азиз ва муқаддас бўлиши керак.

Азиз ота-оналар, фарзандларингиз бошига ҳам шундай кунлар тушишини истамасангиз, уларнинг ҳар бир босган қадамидан, юриш-туришидан, кимлар билан ошна-оғайни тутингани кечалари бемаҳалда қаерда юрганидан хабардор бўлинг! Зеро, бола азиз, тарбияси ундан-да азиздир. Агар сиз ўз фарзандингиз тарбиясига вақт тополмасангиз, унда уни «кўча тарбиячилари» ўз манфаатлари йўлида «тарбиялаб» олишлари турган гап.

«Менинг фарзандим тилла бола, ҳеч қачон номаъқул ишга кўл урмайди,» – деб асло бепарволикка берилманг. Кўчада шундай устомон «чилангарлар» борки, тилла болангизни ҳам ўз «ўчоғида» обдон тоблаб, аста-секин «мис» ёки «жез»га айлантириб қўйиши мумкин. Ҳеч ким жиноятчи бўлиб туғилмайди, балки жиноятчига айланади. Фарзандингизни тақдир ҳукмига ташлаб қўйманг, унинг келажагига бепарво, лоқайд бўлманг. Акс ҳолда у адашиб жиноят кўчасига кириб кетиши, бир кун келиб ўзингизга ҳам кўл кўтариши мумкин. Шу боисдан, бу борада ҳаммиша оғоҳ ва ҳушёр бўлинг. Доғда қолиб, сўнг афсус-пушаймон чекиб юрманг.

Зикрилла НЕЪМАТОВ,
ИИБ Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва юридик таъминлаш бошқармаси бўлим бошлиғи, полковник.

ҚИДИРИЛМОҚДА

Маҳмуд Мардонович ТУРСУНОВ.

1971 йилда туғилган. Самарқанд тумани Даштакибало қишлоғи Рустам маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 184-моддаси 3-қисми, 189-моддаси 3-қисми, 209-моддаси 2-қисми ва 227-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Иzzат Файзуллаевна ЁКУБОВА.

1989 йилда туғилган. Самарқанд шаҳар Гўрўғли кўчаси 302-уйда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 166-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Салоҳиддин Эргашевич ШАЙМАТОВ.

1974 йилда туғилган. Самарқанд тумани Қайнама қишлоғи Миришкор маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 267-моддаси 3-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Жамшед Толибжонович МАРУПОВ.

1977 йилда туғилган. Самарқанд шаҳар Сузангарон кўчаси 150-уйда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 273-моддаси 5-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Зариф Сафарович АМИРОВ.

1970 йилда туғилган. Самарқанд шаҳар Оғаҳий кўчаси 68-уйда яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 273-моддаси 5-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Фаёз Ҳамидович ҚОДИРОВ.

1965 йилда туғилган. Самарқанд тумани Қайнама қишлоғи Янгибод маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 177-моддаси 2-қисми, 228-моддаси 2 ва 3-қисмларида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Фахриддин Абдуҳакимович ТУРСУНОВ.

1981 йилда туғилган. Самарқанд тумани Қайнама қишлоғи Қайнама маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 119-моддаси 4-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Зоҳиржон Солиевич УЗОҚОВ.

1972 йилда туғилган. Самарқанд тумани Қулбапиён қишлоғи Талибарзу маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 226-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Гулчеҳра Шодиевна АБУЛХАЙРОВА.

1975 йилда туғилган. Самарқанд тумани Қулбапиён қишлоғи Равонак маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 135-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Баҳора Шодизода ХУВАЙДОВА.

1972 йилда туғилган. Самарқанд тумани Қулбапиён қишлоғи Равонак маҳалласида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 135-моддаси 2-қисмида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Юқорида номлари қайд этилган шахсларни кўрган, қаердалигини билганлардан Самарқанд вилояти ИИБга (0-366) 233-02-64, 3-231-16-52 рақамли телефонлар орқали ёки яқин орадаги ички ишлар идорасига хабар беришларини сўраймиз.

Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт *** Спорт

ИСТЕЪДОДЛИ ХОДИМЛАР БЕЛЛАШУВИ

Баҳор фаслининг илк ойи ўтганига қарамай ҳали қалбларни Наврўзи айём шукуҳи тарк этганича йўқ. Жойларда бўлиб ўтаётган байрам тантаналари ҳам фикри-мизнинг далилидир. Куни кеча ана шундай тадбирлардан бири республика ИИБ ППХ ва ЖТСББга бевосита бўйсунувчи алоҳида милиция батальониди бўлиб ўтди. Унда бош бошқарма вакиллари, батальон раҳбарияти ва шахсий таркиби ҳамда элимиз ардоғидаги санъаткорлар иштирок этди.

Ходимлар нафақат хушёр осойишталик посбони, балки спорт ва санъат соҳаларида ҳам ўзларининг юксак маҳоратга эга эканлигини намойиш этишди.

Дастлаб, батальон ходимларидан тузилган олти жамоа спортнинг арқон тортиш, тош кўтариш, армрестлинг, турникда тортилиш йўналишлари бўйича беллашди. Қизғин ва мурасиз кечган баҳслар натижасида арқон тортиш бўйича биринчи ўринни 2-отряднинг «Шунқорлар» жамоаси қўлга киритди. Тош кўтариш

бўйича эса голиблик 6-отряд милиционери, сафдор Бекзод Шоназаровга насиб этди. Армрестлинг бўйича 2-отряд милиционери, сафдор Бахтиёр Холтоевга омад кулиб боққан бўлса, турникда тортилиш бўйича голиблик шохсупасини 6-отряд милиционери, сафдор Бахтиёр Турғунов забт этди.

Шундан сўнг жамоалар эркин мавзуларда тайёрланган сахна кўринишларини намойиш этишди. Ичакузди хангомаларга бой томошалар барчада унутилмас таассурот қолдирди. Шунинг-

дек, истеъдодли ходимлар томонидан ижро этилган куй ва қўшиқлар ҳам шахсий таркибнинг мароқли дам олишига муносиб ҳисса қўшди. Ҳакамлар ҳайъати умумий натижаларни эълон қилар экан, гулдурас қарсақлардан тадбир барчага манзур бўлгани сезилиб турарди.

Ҳар томонлама маҳорати ва пухта тайёргарлигини намойиш этган 2-отряднинг «Шунқорлар» жамоаси биринчи ўринга лойиқ деб, топилди. Фахрли иккинчи ўрин эса 6-отряднинг «Континентал» жамоасига насиб этди. Учинчи ўринни 1-отряднинг «Лочинлар» жамоаси қўлга киритди.

Голиблар ва тадбир ташкилотчилари пул мукофоти ҳамда эсдалик совғалари билан тақдирланди. Шунингдек, хизматда юқори натижаларга эришиб, сафдошларига ўрнак бўлаётган кўплаб ходимларга батальон Фахрий ёрлиғи топширилди.

Р. ИНОМОВ.

Суратларда: тадбирдан лавҳалар.

Абу КЕНЖАЕВ
олган суратлар.

Ички ишлар идораларида амалга оширилган ислохотлар натижасида тергов тизимида ҳам туб ўзгаришлар рўй бераяпти. Айниқса, соҳа ходимларининг хизмат ва жанговар тайёргарлиги, касбий маҳоратини ошириб бориш, уларнинг дунёқарашини янада кенгайтириш мақсадида турли тадбирлар, учрашувлар ҳамда кўрик-танловлар ўтказилаётгани мақсадга эришишда муҳим ўрин тутаяпти.

ТЕРГОВЧИЛАР КУЧ СИНАШДИ

Навоий вилояти ИИБ тергов бошқармаси ва унинг қуйи тизимлари ходимлари ўртасида «Энг яхши терговчи» кўрик-танловининг биринчи босқичи бўлиб ўтди. Уни вилоят ИИБ бошлигининг ўринбосари, подполковник Ф. Холов очиб, мазкур танловнинг аҳамияти, мазмун-моҳиятига тўхталиб, иштирокчиларга омад тилади.

Шундан сўнг иштирокчилар турникда тортилиш, 100 ва 1000 метр масофаларга югуриш, ўқ отиш ҳамда тест синовларида маҳоратларини намойиш этишди. Кўрик-танлов якунига кўра, умумий ҳисобда вилоят ИИБ

тергов бошқармаси терговчиси, катта лейтенант Улуғбек Қаюмов биринчи ўринга лойиқ деб, топилди. Навоий шаҳар ИИБ тергов бўлими терговчиси, катта лейтенант Азиз Нурматов иккинчи, Нурота тумани ИИБ тергов гуруҳи терговчиси, лейтенант Элёр Байназаров эса учинчи ўринга сазовор бўлди. Голиблар вилоят ИИБнинг Фахрий ёрлиғи ва пул мукофоти билан тақдирланди.

Санжар ҚОСИМОВ,
капитан.
Навоий вилояти.

МАЙДОНДА – ОСОЙИШТАЛИК ПОСБОНЛАРИ

Сирдарё вилояти «Динамо» жисмоний тарбия ва спорт жамоаси ҳамда бошқарма ШТБХИ хамкорлигида ўтказилган мини-футбол мусобақасида 26 та жамоа иштирок этди.

Вилоят ИИБ биринчилиги учун ўтказилган беллашув олимпия тарзида ташкил этилди. Қизғин ва мурасиз кечган мусобақада Гулистон шаҳар ИИБ жамоаси биринчи ўринни қўлга киритди. Вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБ жамоаси иккинчи, тергов ҳибсхонаси вакиллари эса учинчи ўринни эгаллади.

Ўйинда ўзини ҳар томонлама кўрсатган тергов ҳибсхонаси назоратчиси, сафдор Ш. Шермаматов «Энг яхши дарвозабон», Гулистон шаҳар ИИБ хузуридаги туманлараро кўриқлаш бўлими милиционери, сафдор Б. Қурбонов «Энг яхши ҳужумчи», ППХ ва ЖТСБ милиционер-кинологи, сафдор О. Йигиталиев «Энг яхши ҳимоячи» деб, топилди.

Голиблар Фахрий ёрлиқ ҳамда эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Шухрат ДАДАБОЕВ,
катта лейтенант.

ОМАД КУЧЛИЛАРГА КУЛИБ БОҚДИ

Ходимларнинг соғлигини мустаҳкамлаш ва хизмат самарадорлигини оширишда спортга тенг келадиган восита йўқ. Зеро, спорт билан шуғулланган одам соғлом бўлади, соғлом одам эса бажарадиган ишига доим сидқидилдан ёндашади.

Республика ИИБ ШТБХИга бевосита бўйсунувчи Сержантлар таркибини қайта тайёрлаш ва малака ошириш Олмалик шаҳар маркази жамоаси ана шу тамойилга қатъий амал қилаётгани учун ҳам курсант ҳамда тингловчиларга билим бериб, касб сирларини ўргатишда юқори натижаларга эришмоқда.

Анъанага кўра, яқинда доимий шахсий таркиб ўртасида футбол, шахмат, стол тенниси, югуриш, турникда тортилиш бўйича мусобақа бўлиб ўтди. Барча иштирокчилар мусобақага пухта ҳозирлик кўргани ўйинлар жараёнида яққол кўзга ташланди. Бироқ спортда бир қоида бор: «омад кучлиларга кулиб боқади». Шундай бўлди ҳам.

Шахмат бўйича биринчи ўрин подполковник К. Бейсеновга насиб қилган бўлса, стол теннисиди эса лейтенант Д. Михтибаевга тенг келадигани топилмади. Миллионлар ўйини – футбол мусобақаларида эса марказнинг учинчи гуруҳ жамоаси зафар кучди.

Турникда тортилиш, югуриш беллашувлари ҳам ҳаяжонли лаҳзаларга бой бўлди.

Мусобақа якунида голиб ва совриндорлар муносиб тақдирланди.

Ўз мухбиримиз.

▼ Олимпиада

ПАРИЖ ҲАМ ДАЪВОГАРЛИК ҚИЛМОҚЧИ

2024 йилда Олимпиада ўйинлари бўлиб ўтади. Ушбу нуфузли мусобақа мезбонлиги учун Франция пойтахти – Париж шаҳри ҳам даъвогарлик қилмоқчи.

Бу масала жорий йилнинг 13 апрель куни ўтказиладиган шаҳар кенгаши йиғилишида овоз бериш орқали ҳал қилинади. Шаҳар мэрининг ўринбосари Жан-Франсуа Мартеннинг таъкидлашича, айна пайтда Париж шаҳри номзодини илгари суриш учун катта ҳажмда ташкилий иш олиб боририлган.

Ҳозирга қадар «Олимпиада – 2024» мезбонлиги учун АКШнинг Бостон, Германиянинг Гамбург ва Италиянинг Рим шаҳарлари расман номзод деб эълон қилинган. XXXIII ёзги Олимпиада ўйинларининг қайси шаҳарда бўлиб ўтиши 2017 йили ўтказиладиган Халқаро олимпия қўмитаси сессиясида маълум бўлади.

▼ Шахмат

ХАЛҚАРО ТУРНИРДА ИККИНЧИ ЎРИН

Англияда шахмат бўйича «59th Southend Easter Congress» анъанавий халқаро турнир ўтказилди. Унда мезбонлардан ташқари Италия, Франция, Голландия, Шотландия, Венгрия, Польша, Германия, Россия, Ҳиндистон каби давлатлардан етмиш нафардан зиёд шахматчилар голиблик учун баҳслашди. Қувонарлиси, мусобақада

юртимиз шарафини ҳимоя қилган Жаҳонгир Воҳидов совриндорлар сафидан жой олди. У англиялик Стефен Грегори, Жон Андерсон, Эдмунд Плейер, Ричард Перт ва Амит Гхаси устидан ғалаба қозониб, литвалик Гедиминас Саракаускас билан дуранг ўйнади. Етти имкониятдан 5,5 очко жамгарган Жаҳонгир турнирда иккинчи ўринни эгаллади.

▼ Юлдузлар ҳаётидан

МАРРЕЙ МИЛЛИОН ФУНТНИ РАД ЭТДИ

Британиялик таниқли теннисчи Энди Маррейга никоҳ маросимида олинадиган суратлар учун бир миллион фунт-стерлинг таклиф қилинди. Бироқ спортчи бу таклифни рад этди.

Маълум бўлишича, «OK!» ва «Hello!» сингари журналлар таҳририятлари томонидан теннисчига ана шундай таклиф билдирилган. Энди Маррей ва унинг бўлажак турмуш ўртоғи Ким Сирс тўй маросимини оммага ошкор қилишни хоҳламаган.

Никоҳ маросими бугун Шотландиянинг Данблейн шаҳрида бўлиб ўтади.

▼ Рейтинг

Халқаро футбол уюшмалари федерацияси – ФИФА миллий терма жамоаларининг янги рейтингини эълон қилди. Ушбу рейтингда миллий терма жамоамиз бир поғона пастлаб, 73-ўринга жойлашди.

ТЕРМА ЖАМОАМИЗ БИР ПОҒОНА ПАСТЛАДИ

Терма жамоамиз Жанубий Корея билан ўртоқлик ўйиндаги дуранг ва Япония билан ўйиндаги мағлубият туфайли 7 балл йўқотди. Айна вақтда Миржалол Қосимов шогирдлари Осиёда олтинчи жамоа бўлиб турибди. Қитъамиз бўйича кучли бешликдан Эрон (40-ўрин), Япония (50-ўрин), Жанубий Корея (57-ўрин), Австралия (63-ўрин) ва БАА (68-ўрин) терма жамоалари жой олган.

ФИФА рейтингини Германия терма жамоаси бошқариб бораяпти. Аргентина, Бельгия, Колумбия, Бразилия, Голландия, Португалия, Уругвай, Швейцария ва Испания терма жамоалари эса кейинги ўринларда қайд этилган.

Шунингдек, аёллар терма жамоаларининг рейтингини ҳам эълон қилинди. Аҳамиятлиси, Ўзбекистон аёллар терма жамоаси аввалги ой рейтингига кўра, дунё терма жамоалари орасида рекорд даражада – 89 поғона юқорилади. Бунгача рейтингда 133-ўринни эгаллаб турган Ўзбекистон аёллар терма жамоаси эндиликда жаҳон рейтингига 49-поғонада бормоқда.

Камол ОЛЛОЁРОВ тайёрлади.

Қиёфа ва феъл-атвор

Бурунда ҳам гап кўп

Кишининг феъл-атворини унинг ташқи қиёфаси орқали ўрганадиган фан физиогномика деб аталади. Ушбу соҳа вакилларининг фикрича, кишининг табиятини, хулқ-атворини унинг бурнига қараб билиб олиш мумкин экан. Мутахассисларнинг фикри қанчалик тўғрилиги ҳақида қуйидаги тавсифларнинг ҳаётий кузатишларингизга мос келиш-келмаслигига қараб хулоса чиқариб олаверинг.

Пучуқ бурун. Ушбу бурун соҳиблари кичиримли бўлишади. Улар турли меҳмондорчиликларни, тантанали маросимларни яхши кўришади. Аксарияти сир сақлай олишмайди, ўз кайфияти таъсирида иш кўришади. Ушбу тоифа вакиллари учун режаларини амалга ошириб, бошқаларнинг эътирофига сазовор бўлиш катта аҳамиятга эга.

Катта бурун. Бундай бурун эгалари улкан орзуларни кўнгилига тугиб юришади. Ўта иродали бўлиб, бошқаларга ўз ҳукмини ўтказишади. Ишда қатъиятли ва интилувчан. Фақат ўз меҳнатлари туфайли муваффақият қозонишади, ўзгалар ёрдамини рад этишади. Бошқаларни ортларидан эргаштириб, умумий мақсад сари бошлаб бора олишади.

Узун бурун. Улар табиятан ростгўй бўлишади. Бошқаларнинг гап-сўзига лаққа ишониб кетаверишмайди. Деярли ҳамиша ўз фикрларида қолишади. Мақтовлар, ҳамду саноларга учишмайди. Бундай тилёғламаликларнинг замирида қандайдир ғараз бор деб ўйлашади. Ўзлари ҳақида гапиришдан кўра кўпроқ бошқаларни тинглашни маъқул кўришади. Кўпинча ҳаётда ёлғиз бўлишади.

Қирғий бурун. Бу кишининг ижодий қобилият соҳиби эканлигидан дарак беради. Бундай одамлар иқтидорли ва ғайратли бўлишади. Ўзига хос тарзда фикрлашади ва ҳаракат қилишади. Ўзларига бошқалар эътибор беришини яхши кўришади. Истараси иссиқ, аксар ижодкорлар каби эҳтиросли бўлишади. Жаҳллари тез чиқади. Кайфиятлари бузилса, бошқаларнинг дилини оғритиб қўйишлари мумкин.

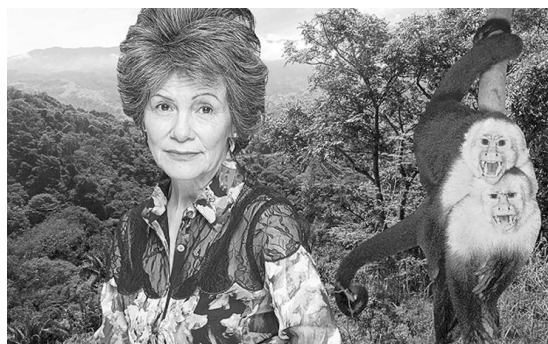
Бежирим бурун. Бундай бурунли одамлар аниқликни, тартиб-интизомни ёқтиришади, ҳамиша уйғунликка интилишади. Улар одатда ниҳоятда меҳнатсевар бўлиб, ўта сабр-тоқатни талаб этадиган ишларни ҳам амалга ошира олишади. Ҳазил-мутойбага уста бўлишади. Бошқалар уларнинг ёнида ўзларини эркин ҳис этишади. Фавқуллода вазиятларда қатъият билан ҳаракат қилишади, доимо ўзгаларга ёрдам беришга шай туришади.

Ингичка бурун. Ушбу бурун соҳиблари ўта мағрур, ҳатто такаббур бўлишади. Фақат ўзларининг айтганлари бўлишини хошлашади. Қатъиятли ва тадбирли бўлганликлари туфайли ҳар қандай мураккаб вазиятда ҳам тўғри йўлни топа олишади. Улар бизнес билан шуғулланишса, катта бойлик орттиришади. Агар ижтимоий-сиёсий фаолият билан шуғулланишса, нуфузли мавқега эга бўлишади.

Бу – қизиқ!

БЕЗОРИНИНГ ЖАЗОСИ

«Фред» лақабли маймун Жанубий Африка Республикасининг Кейптаун шаҳридаги бабуинлар тўдасига етакчилик қиларди. У тўдабошлари билан бирга маҳаллий аҳоли вакилларининг автомобилларига зиён етказар, озик-овқат маҳсулотларини ўғирларди. Бу ҳам етмагандек сайёҳларга ҳужум қиларди. Охири безор бўлган одамлар унинг адабини бериб қўйишга ҳаракат қилишди. Бабуин уларнинг беш нафарига тан жароҳати етказди. Жароҳатланганлардан уч киши ҳатто тиббий ёрдам сўраб шифокорларга мурожаат этишди. Баъзилар уни алдаб-сулдаб машинага қамаб қўйишди. Ваҳоланки, айёр бабуин ҳар қандай машинанинг эшигини оча оларди. Ниҳоят шаҳар ҳокимиятининг қарорига кўра безори маймунни тутиб, заҳарли укол қилиб ўлдиришди.

ТИЛИНИ УНУТМАГАН

Колумбиялик Марина Чапманни болалигида ўғирлаб, чангалзорда қолдириб кетишади. Қизалоқни капуцин деб аталадиган кичик маймунлар асраб олишади. Марина аввалига атрофида айланаётган маймунлардан кўрқади. Аста-секин уларга кўникади. Кейинроқ тўдага қўшилиб дарахт-дарахт юради. Унинг танаси бундай ҳаёт тарзига мослашади. Урмонда ов қилиб юрган овчилар тўққиз ёшли қизчани тасодифан кўриб қолишади. Шундан сўнг Марина бошидан турли саргузаштларни кечиради. Охири ижтимоий хизмат ходимлари уни бир оилга фарзанд қилиб топширишади. Ушбу оила кейинчалик Буюк Британияга кўчиб кетади.

Ҳозирда Марина Чапман тахминан 63 ёшда. У ўзининг болалиги ҳақида китоб ёзган. Ҳозир ҳам ҳайвонот боғига борса, капуцинлар сақланадиган кафас олдида узоқ вақт тўхтаб қолади. Буни қарангки, ҳалигача маймунларнинг тилини унутмади. Улар билан тиллашиб туради.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

<p>Ўзбекистон Республикаси ИИБ Ёнғин хавфсизлиги бош бошқармаси раҳбарияти ва шахсий таркиби ички ишлар идоралари фахрийси, истеъфодаги полковник</p> <p>Юсуф ҚОСИМОВнинг вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига ҳамдардлик билдиради.</p>	<p>Ўзбекистон Республикаси ИИБ Тиббиёт бошқармаси раҳбарияти ва шахсий таркиби Фарғона вилояти ИИБ тиббиёт бўлими бошлиғи, майор Инхोмали Акбаровга волидаи муҳтарамаси</p> <p>МУКАРРАМХОН онанинг вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.</p>	<p>Жиззах вилояти ИИБ раҳбарияти, шахсий таркиби ва фахрийлар кенгаши Пахтакор тумани ИИБ ҲООБ профилактика инспектори, лейтенант Зафар Дўстовга волидаи муҳтарамаси</p> <p>МЕҲРИНСО онанинг вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.</p>
---	--	--

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

Келгуси ҳафта учун

КҮЙ

Ҳафта сиз учун анчайин мураккаб келади. Аввалига дангасалингиз тутати. Ҳафта ўрталарида вазият бутунлай назоратдан чиқиб кетади. Режаларингиз амалга ошмаётганини кўриб умидсизликка тушасиз. Хайриятки, бу узоққа чўзилмайди. Ҳафта охирида ўзингизни қўлга олиб, аҳволингизни ўнглашга тушасиз. Атрофингиздагилар билан муносабатларингизни яхшилашга ҳаракат қилинг.

СИГИР

Ушбу ҳафтада ишхонангизда моддий масалалар билан машғул бўласиз. Пул билан боғлиқ масалаларни ҳал этишингизга тўғри келиши мумкин. Кўпроқ ҳужжатлар устида ишлайсиз, келгусидаги фаолиятингизни режалаштириб оласиз. Маблағларингизни тежаб-тергаб сарфланг. Ишингиз кўпайиб кетади. Шу сабабдан яқинларингиз билан мулоқот қилишга етарлича вақт топа олмайсиз.

ЭГИЗАКЛАР

Ҳозир сиз учун қулай пайт. Бирор қарор қабул қилган бўлсангиз, ортага чекинманг. Қатъийлик билан ҳаракат қилинг. Бошқаларнинг ёрдамидан ҳам самарали фойдаланинг. Ҳафтанинг иккинчи ярмини оила аъзоларингиз даврасида ўтказишингизни маслаҳат берамиз. Барча муаммолар ўз-ўзидан ҳал бўлади ёки уларни ўзингиз ҳал этасиз. Нима бўлганда ҳам, бошлаган ишларингизни охирига етказинг.

ҚИСКИЧБАҚА

Ушбу ҳафтани кундалик ташвишларга бағишланг. Молиявий муаммоларни ҳал этишингиз, даромадингиз орттириши мумкин. Энг қийин масалаларнинг ҳам ечимини топа оласиз. Ҳамкасбларингиз сиздан ибрат олишга интилишади. Фақат иш билан банд бўлиб, бошқа нарсаларни унутиб қўйманг. Акс ҳолда чарчаб қолишингиз, дўстларингиз, оила аъзоларингиз ранжиши тайин.

АРСЛОН

Ҳафта бошида келажакнинг учун муҳим учрашув ёки йиғилиш бўлиб ўтади. Унда кўрилган масалалар сизнинг фойдангизга ҳал бўлади. Шу сабабдан бутун ҳафта бўйи фойдодорлик билан меҳнат қиласиз. Қатъиятли эканлигингизни намойиш этасиз. Бошқаларга бўйсунингиз келмайди. Ҳафта охирида моддий аҳволингиз яхшиланади ёки лавозимингиз ошиши мумкин.

ПАРИЗОД

Ҳаётингизда аста-секин ижобий ўзгаришлар юз бера бошлайди. Барча қийинчиликлар бирин-кетин ортада қолади. Ишларингиз бароридан келади. Анчадан бери кўринмаётган танишларингиз яна пайдо бўлиб қолади. Мулоқотлар жараёнида янги танишлар ҳам орттирасиз. Улар кейинчалик сизга кўплаб мураккаб муаммоларни ҳал этишда ёрдам беришади.

ТАРОЗИ

Душанба ва сешанба кунлари алданиб қолишингиз эҳтимоли бор. Авваламбор, яқинда бахшлашиб қолган танишларингиздан эҳтиёт бўлинг. Масалан, кимдир сизни тўғри йўлдан адаштиришга уриниши ёки ёлғон хабар етказиши мумкин. Шунинг учун барча маълумотларни яхшилаб текширинг, эҳтиросларга берилманг. Тез орада ким сизни лақиллатмоқчи бўлгани ойдинлашади.

ЧАЁН

Бутун ҳафта давомида ҳиссиётларингиз жўш уради. Бунинг устига кўпчилик билан мулоқотда бўласиз, фаолиятингиз қизигандан қизийди. Бунақада қизиқонлигингиз туфайли ким биландир жанжаллашиб қолишингиз ёки кўнгилисиз воқеаларга сабаб бўлишингиз ҳеч гап эмас. Шунинг учун эҳтиросларингизни жиловлаб олинг. Ҳар қандай вазиятда ҳам оғир-босиқ бўлинг.

ЁЙ

Турмуш фаровонлигига эришишни ушбу ҳафтада асосий вазифангиз деб биласиз. Кўп пул топишни, маийий шарт-шароитларингизни янада яхшилашни, амалингиз ошишини истайсиз. Шу боисдан ўзингизни ўтга-чўққа урасиз. Муддаонгизга эришасиз ҳам – моддий аҳволингиз сезиларли даражада яхшиланади. Фақат шахсий масалалар билан шуғулланишга улгурмайсиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ

Анчадан буён ўйлаб юрган гоёнингиз амалга ошади. Мақсад сари қатъий интилишингиз ҳаётда ишонч билан одимлашингизга ёрдам беради. Атрофингиздаги одамлар сизга ишониб, ортингиздан эргашади. Илгари тузган, лекин амалга ошира олмаган режаларингизни ниҳоят ҳаётга татбиқ этасиз. Бу, авваламбор, ижодий фаолиятга, янги билимларни эгаллашга тааллуқли.

КОВФА

Ушбу ҳафтада ҳар томонлама уйғунликка эришасиз. Агар оилали бўлсангиз, турмуш ўртоғингиз билан муносабатларингиз янада мустаҳкамланиб, янги босқичга кўтариларди. Фақат гап ҳавойи ҳиссиётлар эмас, жиддий муносабатлар ҳақида кетаяпти. Ҳали оила қурмаган бўлсангиз, ҳали бери кўнглингиздаги одамни учратмасангиз керак. Ортиқча чиқимлардан сақланг.

БАЛИК

Янги ҳафта бошидаёқ ўзингизни ҳорғин ҳис этасиз. Бунинг устига зерикарли ишларни бажаришингизга тўғри келади. Ҳафта ўрталарида дўстлар даврасида яйраб дам олсангиз, барча чарчоқларингиз тарқаб кетади. Ҳафтанинг иккинчи ярмида сизни қизиқарли учрашув кутмоқда. Фақат учрашув пайти спиртли ичимлик ичишдан сақланг. Акс ҳолда нуқулай аҳволга тушиб қоласиз.